

KÁRTEVŐIRTÁS

A MAGYAR KÁRTEVŐIRTÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK INFORMÁCIÓS LAPJA

Már csak néhány nap és december 5-én bezár Béciben a Frida Kahlo kiállítás. 2010. szeptember 1-én a bécsi Bank Austria Kunstforum megnyitotta a régió első nagyszabású Frida Kahlo életmű-kiállítását. A százötven festményből és rajzból álló tárlatot a család tulajdonában lévő fotók egészítik ki.

Tudom, hogy egy a kártevőirtással foglalkozó szaklapnak nem igazán szükségszerű, hogy képzőművészeti alkotásokkal, alkotóval foglalkozzon. És különösen egy vezércikknek nem ez a dolga, hiszen mindig valamire rá kell mutatnia, valamire fel kell hívnia a figyelmet. De engedtessek meg nekem, hogy ez egyszer kivételt tegyek, hisz a mostani szám tartalma igazán bővelkedik szakmai írásokkal. Meg aztán év vége felé haladva, nem kívánok a hivatalos morgoló-dó szerepében tetszelegni. Pedig volna ok bőven! De majd jövőre...

Ez egyszer szeretném megosztani azt a felémelő élményt a tisztelt olvasókkal, amellyel az utóbbi időben Béciben találkoztam. Talán kedvcsinálónak is elmegy.

A magyar gyökerekkel – apai nagyszülei Aradról vándoroltak ki – is rendelkező Frida Kahlo-ról szeretnék néhány mondatot írni. A mexikói művésznőt körülölelő mítosz világosszerte hódít: Frida egy ikon, a mexikói kultúra szimbóluma, a feminista mozgalom előfutára, a nagy pénztermelő kiállításipar által teremtett brand és persze egy hollywoodi szuperprodukció egzotikus főszereplője.

Kahlo művészete elválaszthatatlanul összefonódott az életével. Festményei és rajzai nemcsak lelki világáról vallanak, hanem arról a szörnyű buszbalesetről is, amit fiatalon szenvedett el.

EGY KICSIT MÁSRÓL

Élete utolsó éveiben ágyhoz volt miatta láncolva.

A két világháború között virágzó új tárgyaságot és a szürrealizmust elegyítő festői és grafikai életműve egészen egyéni karakterű. Az 1920-as években kifinomult önarképeket készített, a reneszánsz festészet bűvöletében. A harmincas évek elején a művészete egyre több szürreális vonással gazdagodott. 1940 körül pedig önarképeinek megnő az expresszív ereje, a realizmus helyét az egyéni kifejezőmód foglalja el.

Az életmű jelentős részét lefedő, több mint 60 festmény főleg a két legnagyobb Kahlogyűjtemény, a mexikói Dolores Olmedo Patino Múzeum, valamint a Jacques és Natasha Gelman Gyűjtemény darabjai.

Frida Kahlo szinte valamennyi festménye önéletrajzi ihletésű. Állítása szerint két dolog határozta meg életét: buszbalesete és Diego Rivera. A 18 éves Frida 1925-ben olyan tragi-

Diego kapcsolata nem volt felhőtlen, mivel a férfinak rendszeresen voltak házasságon kívüli kalandjai. (Még Frida húgával, Cristinával is viszonyt kezdett.) Egy idő után Frida sem érezte magára nézve kötelezőnek a házastársi hűséget. Végül, 1939-ben válásra került sor, de egy évvel később Kahlo és Rivera ismét házasságot kötöttek, ami már kitartott Frida 1954-ben bekövetkezett haláláig.

Ezek után nem meglepő, hogy életművében a szenvedés, a sexualitás és a nőiség témái uralkodnak. Munkái híven tükrözik az egyre romló fizikai és pszichikai állapotát. *A Törött gerinc* (1944) című képén acélmerevítőben ábrázolja önmagát – a testébe vert szögek, és a fehér lepel Krisztus szenvedéseire utal.

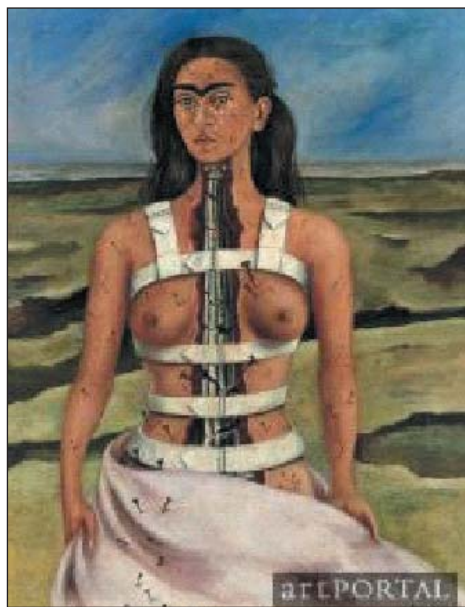
Frida Kahlo alkotásainak egyszerűsége főleg képi megjelenítésben és az egyszerűségben rejlik. A számunkra gyakran egzotikusnak számító világon keresztül olyan emberi érzelmeket, gondolatokat közvetít, melyek mindnyájunk számára ismerősek vagy könnyen átlélhetők. Finom, kecses vonalvezetésű önábrázolásai a reneszánsz festészet alakábrázolásához igazodtak.

Első, szürrealista hatású képeit a 30-as évek elején készítette. A Kahlo belső világából táplálkozó, ikonográfiailag sokrétű kompozíciókon jól érezhető a szürrealisták által gyakran űzött művészi játék, a cadavre exquis szelleme. Ennek lényege, hogy a szövegek vagy rajzok „vakon” jöttek létre, illetve találomra váltogatva egymást rajz és szöveg. Kahlo önábrázolásai a 40-es években teltek meg igazán expresszióval: isteníteni való szentként jeleníti meg magát képein, akinek a kisugárzása elől nincs menekvés. (Forrás: www.artportal.hu, Juhász Sándor: Frida – egy mexikói Béciben, www.kimozdulo.hu.)

Nagy élmény volt találkozni Fridával, hisz egy kicsit a mi Fridánk is. Egy ember, aki túl tudott lépni a nehézségeken, akinek volt bátorsága és ereje alkotni, megmutatni hogyan tudunk emberek maradni a legnehezebb helyzetben is, csak csodálatot érdemel és követendő. Egyetlen negatívumát tudnám csak említeni a kiállításnak: talán a leghíresebb képe, a Két Frida nincs jelen. Úgy tűnik, hogy azt nem adták oda a szervezőknek. Kár, de élményekben így sem szenved a látogató hiányt.

Két képet szeretnék bemutatni: A Törött gerinc és az Önarkép. Bízom benne, hogy a gyenge nyomdai minőségben is átjön a mi Fridánk egyszerűsége.

Vogronics László főtítkár
RONIX Kft

kus közlekedési balesetet szenvedett, hogy életben maradása szinte csodának számított. A gerinc és lábsérüléseivel járó fájdalom egész életében elkísérte, annak ellenére, hogy közel harminc műtétet végeztek rajta. A kórházban töltött hosszú idő alatt kezdett el festegetni, de a képzőművészet mellett véglegesen csak akkor jegyezte el magát, amikor megismerkedett a legendás festővel, Riverával, akivel 1928-ban összeházasodott. Frida és a nála húsz évvel idősebb

MaKOSZ az iszapkatasztrófa árnyékában

Szörnyű és talán Magyarország eddigi legnagyobb ökológiai következményekkel járó katasztrófája sújtott le 2010. október 4-én a Veszprém megyei, Ajkai kistérségre. A Magyar Alumínium Termelő és Kereskedelmi Zrt. (MAL ZRt.) tulajdonában álló, Ajkai timföldgyár területén és „gondozásában” álló X. vörösiszap kazetta nyugati gátja átszakadt és a környéken található településekre zúdult a rendkívül lúgos (13 pH) kémhatású iszaptenger.

Maga a vörösiszap a timföldgyártás mellékterméke, ami egy erősen lúgos kémhatású toxikus fémvegyület. Az ipari hulladék radioaktív, de az aktivitása igen alacsony, így a környezeti hatása igen csekély. A veszélyességét elsősorban a kémhatása okozza. Az erősen lúgos kémhatása révén, a bőrön, az égési sérüléshez hasonló pusztítást végez. Az élő környezetre rövidtávon, rendkívül pusztítóan hat. Ezt mi sem jelzi jobban, minthogy a katasztrófát követően, a Torna-patak teljes hosszán kipusztította az élővilágot. Nem kímélve semmit, ami az útjába került. A Marcal folyó Torna-patak torkolata alatti területe sem kerülhetett el a vesztét.

A gátszakadást követően, rövid idő alatt, a közel 700 000 köbméter veszélyes anyag, a Torna-patak völgyét kihasználva, pusztított a közeli Kolontár, Devecser és Somlósárhely, Tüskevár, Kisberzseny, Apácatorma, Somlójenő településeken. A tározóhoz legközelebbi Kolontár községben végzett leginkább pusztítást a veszélyes hulladék. Szinte teljes egészében elmosta a község keleti részét és magával sodorta a falu Torna-patakot átszelő egyetlen közlekedési hídját.

A katasztrófát követően hamar beindult a magyar mentési „gépezet”. Nagy erővel vonult ki a területre a Magyar Honvédség, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a Rendőrség, a Tűzoltóság, a Polgári Védelem és az Országos Mentőszolgálat. A mentésben résztvevőket a területen holdbéli táj fogadta. Megkezdődött a személyi mentés és az eltűntek felkutatása. A mentés mellett a szakemberek megkezdtek az anyag és a tározó vizsgálatát. Megállapított-

zonyult. A kormány, a falvak védelme érdekében, védőgátrendszer építésről határozott, melynek az építését meg is kezdték.

2010. október 6. Elérte a szennyezés a Mosoni-Dunát. Az erősen lúgos kémhatást sikerül leszorítani 9,3 pH értékre. A szakemberek folytatták a gipsz segítségével történő semlegesítést az élővizekben. Folytatódott a területek takarítása, mentesítése. A Magyar Honvédség egy úgynevezett TMM3M-kísérőhidat állított fel, az iszapömlés miatt összeomlott átkelő helyére.

2010. október 9. Vészhírlő jelentés érkezett a X. vörösiszap kazetta északi gátjának állapotáról. Elrendelték Kolontár település kiürítését.

2010. október 12. Elkészült a háromkörös védőgátrendszer.

2010. október 16. Megkezdődött a lakosság visszaköltöztetése.

A katasztrófában eddig 10 ember vesztette életét és több százan sérültek meg, különböző mértékben.

A MaKOSZ a katasztrófáról értesülve, szinte azonnal felvette a kapcsolatot az Országos Katasz-

rófavédelmi Főigazgatósággal és a támogatásáról biztosította. 2010. október 5-én, telefonon történt egyeztetést követően, a választmány nagy mennyiségű védőeszköz beszerzéséről és leszállításáról határozott. 2010. október 7-én a délelőtti órákban, Kolontár település közösségi háza előtt az eszközök átadása megtörtént. Az átadáson jelen volt az Országos Katasztrófavédelmi Igazgatóság képviselőjében Kapuvári Viktória százados, illetve Vogronics László és Juhász Rudolf a MaKOSZ részéről.

A MaKOSZ a károsultak megsegítésére gyűjtést szervez, a Magyar Külkereskedelmi Banknál, ideiglenesen létrehozott,

10300002-20360210-49020023 számlaszámú segélyalapon. Megkérlek minden kedves kollégát, vállalkozást, hogy a lehetőségeihez mérten segítse ezt a nemes kezdeményezést. A Kártevőirtás következő számában, a felajánlók névsorát – az összeg feltüntetésével – közzélni fogjuk.

Az emberek a katasztrófa sújtotta területre azóta visszaköltöztek. A leomlott házak újjáépítése is megkezdődött, azonban a katasztrófa a mai napig nem múlt el nyomtalanul és ez valószínűleg az elkövetkező években sem fog változni. A területen száradó vörösiszap port jelenleg is hordja a szél, ami belelegezve különböző légúti betegségek lehetőségét hordozza.

A történetek, az események emlékei az évek múlásával elhalványulnak, de a szörnyűség az ott élők szívében örökre megmarad, tudatukba örökre belevésődött. Ezt kívánja csökkenteni a MaKOSZ segítsége.

Juhász Rudolf
RONIX Kft.

ták, hogy a zagytározóból további veszélyes anyag kijutásával nem kell számolni.

2010. október 5. Az ökológiai katasztrófa hatásának csökkentése érdekében a Torna-patakba és a Marcal folyóba több száz tonna gipszet, kalcium-nitrátot és magnézium-nitrátot öntöttek annak érdekében, hogy megkössék a lúgos iszapot.

A falvakban megkezdődött az iszappal elöntött területek mentesítése.

A délutáni órákban ismételt gátszakadásról terjedt el a hír, ami szerencsére csak vaklármának bi-

A Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége XX. Jubileumi Országos Konferenciája

2010. szeptember 28-29-én és október 1-jén rendeztük meg a MaKOSZ idei konferenciáját, amelynek „jubileumi” jelzőjét az a tény adta, hogy ez volt 17 éves fennállásunk során a huszadik rendezvény, amelyet lebonyolítottunk.

A Budapesten, a Hotel Benczúrban megrendezett eseményen mintegy száz fő vett részt. A konferencia során – mint mindig – kiállításra is sor került.

Szeptember 28-án, a konferenciát Dr. Kelemen Erzsébet (ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Intézete), Dr. Vass Ádám és Vogronics László nyitották meg. Az első napon Dr. Melles Márta (OEK) „Az árvíz egészségügyi hatásai, járvány-

ügyi feladatok” című, igencsak aktuális előadása után a Biocid Direktívával (Gampe László – OKBI, Szilágyi János – Bábolna Bio Kft.), illetve az egészségügyi kártevőirtó tevékenység szabályozásában történő változásokkal foglalkozott (Borsi József, Dr. Szlobodnyik Judit, Zöldi Viktor – OEK, Gálffy György András, Kerek Krisztina, dr. Csernus Éva – ÁNTSZ Budapest IV., XV. kerületi Intézet).

Ezen az estén a konferencia résztvevői az Állatkertben, éjszakai vezetett „állatnézésen”, majd fogadáson vehettek részt.

A második napon Dr. Norbert Becker (Német Kártevőirtók Szövetsége) meghívott előadónk „A globális felmelegedés hatása a szúnyogok fejlődésére és a szúnyogok által terjesztett betegségek terjedésére Európában” címmel tartott igen érdekes előadást, amelyet két további szúnyogos előadás (Dr. Horn András – MaSZOSZ, és Kerékgyártó István – Tiszaújvárosi Városgazda Nonprofit Kft.), majd két szakképzési előadás (Kovács Tünde – ETI, és Dr. Kelemen Erzsébet – ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Intézet) követett. A délelőtti szekciót Béla Gyula (Zephyr) zárta, aki beszámolt a raktári

terményvédelemmel kapcsolatos nemzetközi munkakonferencián szerzett tapasztalatairól.

Ebéd után, valamint pénteken délelőtt marketing előadások hangzottak el. Végül kerekasztal megbeszéléssel zárult az idei konferenciánk.

Szokásunkhoz híven az előadások közül néhányat ebben a számban teljes terjedelmükben olvashat a Tisztelt érdeklődő.

Németh Mária – MaKOSZ Titkárság;

Papp György – Bábolna Bio Kft.

Biocid szabályozás: változások a jelenben, változások a jövőben

(Elhangzott a MaKOSZ XX. Jubileumi Országos Konferenciáján,
2010. szeptember 29-én)

A kezdetekről – a biocid szabályozás „evolúciója”

A 98/8/EK Irányelv hatálybalépésével kezdődött meg a biocid hatóanyagok és készítmények átfogó szabályozása az EU-ban, amely szabályozást minden tagállamnak, így az Unióba történő belépéssel egyidejűleg Magyarországnak is át kellett ültetni a saját nemzeti jogába.

Ennek megfelelően 2003-ban hatályba lépett a 38/2003 (VII.7.) ESzCsM-FVM-KvVM együttes rendelet, „A biocid termékek előállításának és forgalomba hozatalának feltételeiről” (biocid rendelet), mely hazánkban kötelező érvényű.

Az Irányelv által létrehozott, a biocid hatóanyagokra vonatkozó felülvizsgálati programot a minden tagállamra kötelező érvényű Európai Uniói rendelkezés, a 1896/2000/EK rendelet szabályozta. Ez rendelkezett a jegyzékbevitelről, vagyis az adott határnapon forgalomban lévő biocid termékek hatóanyagainak jegyzékbe vételéről, valamint az un. prioritási listáról, a jegyzékbe vett biocid hatóanyagok felülvizsgálatának elvégzéséhez szükséges dokumentációk beadási határidejéről.

Három évvel később, a felülvizsgálati program gyakorlati végrehajtásának szabályozására megjelent a 2032/2003/EK rendelet, ami tartalmazta a teljes prioritási listát, továbbá a kulcsfontosságúnak tartható mellékleteket. Az I. melléklet tartalmazta a létező (jegyzékbe vett) hatóanyagokat, a II. melléklet a felülvizsgálati programba felvett létező hatóanyagokat a hozzájuk kapcsolódó terméktípusokkal, a III. melléklet pedig azon létező hatóanyagok jegyzékét, amelyeket azonosítottak, de amelyek tekintetében nem volt elfogadott bejelentés, illetve egyik tagállam sem jelezte érdekeltségét, így használatuk adott határidő után nem engedélyezhető.

A mellékletek kezelhetősége nehézkes volt, illetve egyes részek szabályozása még mindig hiányos, vagy nem egyértelmű eligazítást adott. Szükségessé vált egy újabb módosítás, amely az 1451/2007/EK rendelet formájában testesült meg, és amely jelenleg is hatályos. Ez a rendelet a szövegbeli pontosítások

mellett már csak két mellékletet tartalmaz, az I. mellékletben található létező hatóanyagok mellett a II. melléklet az un. pozitív listát tartalmazza. Ebben a mellékletben azok a hatóanyagok találhatóak, melyek az adott terméktípusban forgalmazhatók.

Mivel a 27 tagország eltérő gyakorlata folytán az Irányelv honosított változata az egyes tagállamokban nem egyöntetű, az évek során tapasztalt gyakorlat, illetve a termékengedélyezés beindulásával fennálló eltérések és hiányosságok egy új, közös Uniói rendelet létrehozását ösztönözték. A rendelet várhatóan 2013. január 1-től lép hatályba, mely minden egyes tagországra nézve kötelező érvényű lesz!

Miért fontos ez?

A számos érv közül két tényező kiemelése mindenképpen indokolt:

A rendelet tervezet 83. cikke az ún. átmeneti időszak új szabályozását tartalmazza, amelynek alapján az szinte egy csapásra véget ér, így a készítmény-kínálat jelentős szűkülése várható.

Másodsorban fontos megemlíteni, hogy a felülvizsgálati program indulásakor megközelítőleg 1200 hatóanyag volt a piacon, ami mostanra jelentősen lecsökkent, jelenleg **272 hatóanyag** forgalmazható.

Ennek következtében a biocid termékek jelentős drágulása, a szerek választé-

kának csökkenése várható, illetve felmerül a rezisztencia problémája is. Ezek a körülmények előrevetítik annak a lehetőségét, hogy adott szer használatának igénye esetén a felhasználó vállalkozásnak kell gondoskodni a szer engedélyeztetéséről, és szűkebb vagy tágabb körben való forgalmazásáról. Az eligazodáshoz pedig az érintetteknek elengedhetetlenül fontos nem csak a vonatkozó hazai, hanem a kötelező érvényű Európai Uniói jogszabályok naprakész ismerete.

A következőkben ismertetésre kerülnek a rendelet tervezettel kapcsolatos legfontosabb újonnan felmerülő elemek, melyek három, egymással összefüggő kategóriába sorolhatók:

I. Új fogalmak bevezetése, illetve már létezők újradefiniálása

A tervezet 3. cikke tárgyalja a fogalmakat, melyekben egyes, már létező fogalmak újradefiniálásra kerülnek. Ilyen többek közt a *biocid termék*, vagy a *forgalomba hozatal* fogalma is. A már meglévő definíciókhoz a rendelet hatályának kiterjesztése, illetve az új igények nyomán új fogalmak bevezetése vált szükségessé. Ilyenek például a *kezelt anyag* vagy *árucikk*, a *nemzeti/közösségi engedélyezés*, a *felhasználás*, illetve a *nanoanyag* fogalmak.

II. A rendelet hatályának megváltozása

Az új fogalmak definiálásával és a szabályozás kibővítésének igénye miatt megváltozik a rendelet hatálya. A jövőben az *in situ* hatóanyagokra, a *prekur-*

zorokra, illetve az *in situ* eszközökre is vonatkozik majd a szabályozás.

A legfontosabb kiterjesztés a biocidokkal *kezelt árucikkeket* érinti. Ezek a piacon óriási mennyiségben, az élet szintén minden területét érintően vannak jelen és napjainkban semmilyen szabályozás nem vonatkozik rájuk. Példa erre a dimetil-fumaráttal kezelt bőrárúk esete is. Ennek következtében a kezelt árucikkek szabályozása az emberi egészséget és a környezetet érintő káros hatások miatt rendkívül fontos, de ugyanakkor óriási feladatot jelent.

III. Új szabályozások

A rendelettervezet bevezeti a *nemzeti engedélyezés* mellett a *közösségi engedélyezés* fogalmát. Az ilyen eljárást követően kiadott engedély az EU valamennyi tagállamában érvényes lesz.

A *kis kockázatú hatóanyagok* kapcsán erőteljes az igény az ilyen hatóanyagot tartalmazó termékek egyszerűített eljárással történő engedélyezésére, remélve ezzel a jövőbeni nagyobb térhódításukat az Unió területén.

A *kezelt árucikkekről* az előző pontban már történt említés. Rendkívül lényeges hatálybővítés, amelyben a rendelet kötelezővé teszi, hogy csak az EU-ban engedélyezett biocid termékkel lehet kezelni az Európai Unió területére behozott, vagy az ott forgalomban lévő árucikkeket, továbbá a megfelelő címkézésüket is előírja.

Az Irányelvben csak fogalom-meghatározásként megemlítt *rokon összetételű termékcsoporthoz* a rendeletben alapvető jelentőségűvé válik, ami egyrészt könnyebbé teszi a jelentésként az engedélyeztetés folyamán, azonban rendkívül súlyos problémákat is magában rejt. Magyar álláspontként csak a színben és/vagy illatanyagban eltérő termékek *rokon összetételű termékcsoporthoz* történő elfogadását támogatjuk, illetve támogatjuk ezt a kategóriát *biocid termékcsaládként* megnevezni.

A jelenlegi termékengedélyezéssel összekapcsolt szekvenciális *kölcsönös elismerési eljárás*on felül bevezetésre kerül egy *párhuzamos kölcsönös elismerési eljárás*. Ez a javaslat több részletében még nem tisztázott, különös tekintettel a tagországi sajátosságok érvényesítésével kapcsolatos eltérésekre.

Az ún. *potyautasok* helyzetét is szabályozni kívánja a rendelet. A *potyautas*, vagy *free rider* kifejezés alatt a jelenleg legálisan forgalmazó, de a felülvizsgálati programban részt nem vevő vállalkozásokat értik. Amennyiben a rendelet a jelen formájában hatályba lép, a 83. cikk alapján a forgalmazást rendkívül szigorú feltételekhez köti, ezért az említett cégeknek ki kell vonniuk a fogalom-

ból a termékeiket, vagy jelentős költséggel ún. adatokhoz való hozzáférési jogosultságot kell szerezniük a felülvizsgálatban részt vevő cégektől az adott hatóanyag vonatkozásában. Ennek „eredményképpen”, mint már azt a 83.cikk kapcsán említésre került, a jelenleg forgalomban lévő biocid termékek piaca a töredékére fog csökkenni, melynek következményei szinte beláthatatlanok.

Változások a jelenben – hazai szabályozás

A 38/2003 (VII.7.) ESzCsM-FVM-KvVM együttes rendeletben, a „biocid” rendeletben is találhatunk több szabályozatlan pontot, hiányosságot. Ezért hosszas várakozás után idén áprilisban megjelent a 17/2010 (IV.16.) EüM-FVM-KVVM együttes rendelet, a „biocid” rendelet módosítása. A módosítás több egyszerűsítést tartalmaz, illetve új kötelezettségeket is megállapít. A legfontosabb módosítások az alábbiak:

- A kettős (EU és hazai) szabályozás miatt félreérthető volt a hatóanyagok Közösségi Jegyzékre történő felvételének időpontja, illetve az ehhez kapcsolható egyéb határidők. A 30.§ (6) bekezdésének módosításával ez egyértelművé vált, függetlenül attól, hogy a hazai jogszabályba mikor kerül átültetésre, illetve az mikor lép hatályba. Ezzel biztosított a megfelelő türelmi idő hossza és lejártának egyértelmű dátuma, továbbá az alkalmazandó határidők tekintetében a hazai szabályozás teljesen szinkronba került az EU szabályozással. A türelmi időkhöz szervesen kapcsolódik a forgalomba hozatal kérdése is a kivonások kapcsán (első forgalmazó/viszonteladó). A türelmi idők egyértelmű szabályozása és a KbTv végrehajtási rendeletének alább ismertetett módosítása várhatóan megoldja a problémát.

- A 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet módosítása kapcsán módosult a biocid rendeletben található forgalomba hozatal definíciójának értelmezése is, ennek megfelelően a 17/2010 (IV.16.) EüM-FVM-KVVM együttes rendelet hatálybalépésétől kezdve „*forgalomba hozatal*” alatt nem csak az első, hanem valamilyen forgalomba hozatal értendő.

- Az Európai Unióban szinte elsőként a rendelet bevezette az ún. szándéknyilatkozat fogalmát, mely megkönnyíti az ipar és a végrehajtás számára is az átmeneti és az „új” engedélyezési eljárás közötti átmenet kezelhetőségét.

- Bővítésre került az átmeneti rendszerben engedélyköteles termékek köre. Így most már engedélyköteles valamilyen fertőtlenítő szer, beleértve az élelmi-

szertiparban felhasznált készítményeket is. Megtörtént az állategészségügyi biocidok szabályozásának szinkronizálása is a vonatkozó FVM rendelettel. Sajnos az újonnan engedélyköteles termékekkel kapcsolatos eljárásból kimaradt az átmenet szabályozása, amelyet a jelenleg folyamatban lévő következő módosítás várhatóan pótol.

- Megváltozott a biocid termékek és hatóanyagok bejelentésének rendje. A hatóanyagok és termékek elkülönült bejelentése megszűnt, egyetlen bejelentést elegendő tenni, egységes adattartalommal, amely viszont bővült. Ennek alapján vezethető az átmeneti időszakban nem engedélyköteles biocid termékek nyilvántartása. A bejelentésben meg kell adni a részletes összetételt, továbbá ha a termék engedélyköteles, az engedély számát is.

- Szigorodtak a reklámozás, feliratozás szabályai. Amennyiben egy termék hatóanyaga biocidnak is minősül, azonban a tervezett felhasználás nem biocid célra irányul (pl. tisztító-fertőtlenítő hatóanyagot tartalmazó készítmény), a címkén, a reklámokban illetve egyéb helyen nem szerepelhet biocid hatásra vonatkozó állítás, de még ilyen következtetés levonására alkalmas utalás sem!

- Átalakult az irtószeres részletes szabályozására vonatkozó 8. melléklet, melynek főbb elemei az alábbiak:

- A fogalmak körében módosult az irtószer, a *gázmaster* (2/2010. (I.26.) EüM rendelet szerint, a *szakképzett személy, a szolgáltató, a felhasználó, az irtószer rak-tár* definíciója.

- Az „5. Irtószeres tárolása” alcím: 8. pontból kikerült a megfelelő antidotum helyszíni tárolásának kötelezettsége.

- A „6. Irtószeres felhasználása” alcím: 5. pontja kiegészítésre került a szakképzettség megszerzése érdekében végzett szakmai gyakorlattal, hatályon kívül került a 10. pont, amely az irtást követően szakképzettséghez kötötte a tetemek összegyűjtését, valamint szintén hatályon kívül került a 17. pont, amely meghatározott helyeken előzetes bejelentéshez kötötte a tevékenység elvégzését. Ennek törlése sok vitát generált, így ismételt felülvizsgálata valószínűsíthető. A 18. pontból is törlésre került a megfelelő antidotum helyszíni biztosításának kötelezettsége.

Jelenleg az újabb hatóanyagok felvételének átültetése kapcsán előkészítés alatt van a 38/2003 (VII.7.) ESzCsM-FVM-KvVM együttes rendelet következő módosítása.

Gampe László,

Országos Kémiai Biztonsági Intézet

A szúnyoggyérítés fő tendenciái az elmúlt 30 évben, és a jövő kihívásai

(Elhangzott a MaKOSZ XX. Jubileumi Országos Konferenciáján, 2010. szeptember 30-án)

A szúnyoggyérítés térszámai minden vonatkozásban (kezelt terület, engedélyezett készítmények, hatékonyság, stb.) hosszú évekre visszamenőleg ismertek. Az adatok könnyen beszerezhetők – többek között – Dr. Erdős Gyula, Dr. Koncz Ágnes, Dr. Szlobodnyik Judit, valamint Zöldi Viktor publikációinak köszönhetően.

A beszámolómban közölt adatok az említett publikációkból származnak, de a beszámolóban kerekített számokat, tendenciákat és átlagokat említek, az átlag számok közismert hibáival együtt.

A szúnyoggyérítésbe bevont terület nagysága tendenciájában folyamatosan növekvő számokat mutat az alábbi adatok szerint:

1976-1980 között:	100.000 hektár körüli érték
1981-1993 között:	100.000 – 150.000 hektár
1994-2001 között:	150.000 – 300.000 hektár
2002-2009 között:	300.000 – 500.000 hektár

Az utolsó tíz évben a legkisebb kezelt terület 180.000 ha (2007-ben), a legnagyobb érték pedig 540.000 ha (2006-ban) volt.

Összegezve: a szúnyoggyérítés jelentős üzletágnak nevezhető, de ha nem volna üzleti szempontból vonzó tevékenység akkor is közegészségügyi, turisztikai vonatkozásai kikényszerítenék a vele való foglalkozást, ezért jelentősége nő.

A szúnyoggyérítés tendenciáit érdemes a mezőgazdasági növényvédelmi tevékenység tendenciáival összevetni, hiszen az alkalmazott hatóanyagok azonosak (illetve nagyon hasonlóak), az EU követelményrendszere, az engedélyezés trendje a növényvédőszeres és a biocidok esetében nagyon hasonló. A biocidokkal kapcsolatos rendeletek rendszerint néhány év fázistolódással követik a növényvédelemben alkalmazott irányelveket.

Az EU mezőgazdasággal kapcsolatos alapfelfogása – leegyszerűsítve – a FENNTARTHATÓSÁG-ot és ennek következtében a KÖRNYEZETVÉDELEM szempontjait helyezi előtérbe. (A fenntarthatóság jegyében többek között az optimális és nem a maximális terméshozamokra való törekvés, ha kell parlagoltatás, stb. az EU követelményrendszer része.) Ha ezen szempontok fi-

gyelembevétele a gazdálkodónak veszteséget okoz (terméskiesés, stb.) ezt anyagilag kompenzálni kell, ez az alapja az EU mezőgazdasági támogatási rendszerének. E rendszer keretében történik a növényvédőszeres engedélyezése, és a növényvédelemmel kapcsolatos támogatási rendszer is. Gondolok a lehetőségekre mérten környezetkímélőnek nevezhető, ún. Integrált Növényvédelmet (IPM = Integrated Pest Management) folytató gazdálkodóknak járó támogatásra, stb. Természetesen a támogatások folyósításának alapkövetelménye a NYOMONKÖVETHETŐSÉG (adminisztráció, premtezési napló, stb.)

Egy adott növényvédelmi, vagy akár szúnyoggyérítési tevékenység szakmai és környezetvédelmi megítélése többek között (nagyon leegyszerűsítve – gyakorlati megközelítésben), az alábbi három szempont (prioritás) analízisével végezhető el:

- KÖRNYEZETVÉDELEM szempontjai,
- SZERROTÁCIÓ (rezisztencia megelőzés) szempontjai,
- új felfogásban végrehajtott GAZDASÁGOSSÁG-i kalkuláció: több szempontú – polifaktoriális gazdaságossági szemlélet.

(Publikálva többek között: Az Integrált Növényvédelem gazdaságossága: Növényvédelem folyóirat 38. évfolyam 5. szám. 262. oldal.)

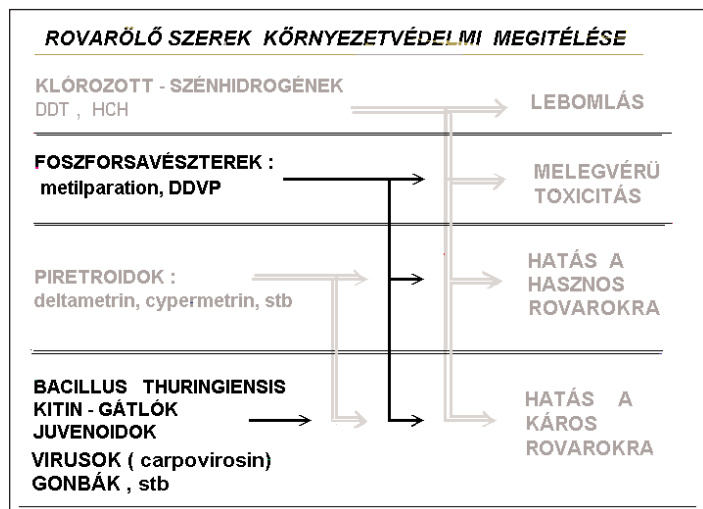
A következőkben e szempontokra térek ki – természetesen a teljesség igénye nélkül.

KÖRNYEZETVÉDELEM

Nagyon átfogó fogalom, és átfogó analízist igényel. Magában foglalja többek között az adott célra alkalmazott vegyszer számos tulajdonságát: lebomlás, melegvérű toxicitás, hatás a talajra (mikroorganizmusok), a víznek a levegőre kifejtett hatása, hatás egyéb hasznos szervezetekre (predátorok, paraziták), egyszóval: a vegyszer szelektivitása.

A növényvédőszeres vonatkozásában 50 évre visszatekintve a fejlődés a környezetvédelem vonatkozásában nagy vonalakban könnyen nyomonkövethető.

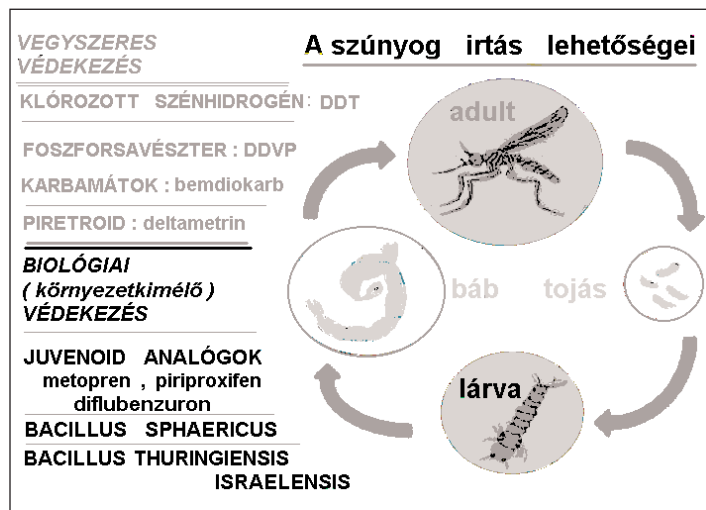
Sablonos leegyszerűsített formában ezt foglalja össze az 1. sz. ábra.

1. sz. ábra

Az utolsó sorban besorolt termékek eltérő módon, de szelektívnek nevezhetők, ezért ezek nagyrésze felhasználható az úgynevezett Integrált (környezetkímélő) Növényvédelemben. Adott kultúrában, ezen termékek felhasználását előíró, úgynevezett Integrált technológiákat alkalmazó termelők már most is támogatásban részesülnek az EU-ban, és gyakorlatilag 2012-től árutermelő gazdaságok kötelezően Integrált technológiákkal termelhetnek (csak ezen gazdaságok részesülnek támogatásban).

Ugyanezen tendencia, helyesebben LEHETŐSÉG kissé módosult formában a szúnyoggyérítés területén is kimutatható (2 sz. ábra).

2. sz. ábra

Eleve elválik egymástól mint lehetőség a repülő szúnyogok (adult) irtása, és a lárvairtás. Az adulticidek vonatkozásában 50 év távlatában ugyanazon tendencia érvényesül mint a növényvédelemben. A nem lebomló (szermaradvány vonatkozásában katasztrofális) klórozott szénhidrogéneket leváltották a lebomló, de nem szelektív (melegvérűekre is toxikus) foszforsav-észterek, majd a piretroidok következtek, melyek adott dózisban aránylag melegvérűeket kímélő, de rovarok vonatkozásában nem szelektív vegyszerek.

Imágó-irtás vonatkozásában a szó szoros értelmében jelenleg itt áll a szúnyog gyérítés Magyarországon (kizárólag piretroidokat alkalmaznak). A szelektívebb, környezetkímélőbb eljárások a szúnyoggyérítésben a lárvairtásban adóttak. A táblázatban hazánkban még nem engedélyezett hatóanyagokat is említek, melyek mint lehetőség a világirodalmi adatok alapján léteznek ugyan, de hazai engedélyezésüknek két alapfeltétele van:

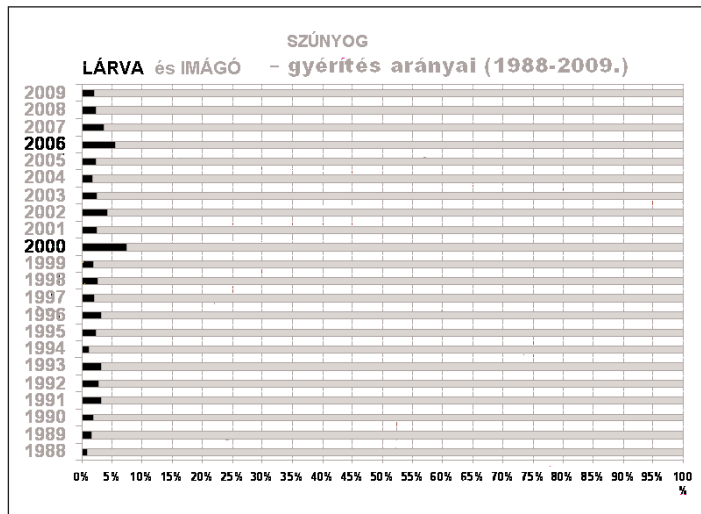
1. A gyárak hozzáállása: a megfelelő formuláció, dokumentáció, rendelkezésre álljon, hazai engedélyezésre bejelentés az adott terméket.

2. Hazai engedélyezési eljárás folyamán ezek a termékek megfeleljenek (hatékonyak legyenek).

Ezen hatóanyagokat mint lehetőségeket a későbbiekben is említem. Természetesen minden esetben érvényes az itt leírt engedélyezésre vonatkozó kitétel.

A hazai szúnyoggyérítési statisztikák egyértelműen igazolják (3. ábra), hogy hazánkban a lárvák elleni, környezetkímélőnek nevezhető védekezések részaránya elenyésző, átlagosan csupán 5 %.

Kimagaslónak nevezhető a 2000- es év, amikor az összes kezelt terület (330.000 ha) mintegy 10 %-a (30.000 ha) biológiai védekezéssel, a Bacillus Thuringiensis Israelensis különböző formulációival történt. A hatékony BTI formulációk, minden terepviszonyra adaptált formulációi (folyékony ULV, granulátum,

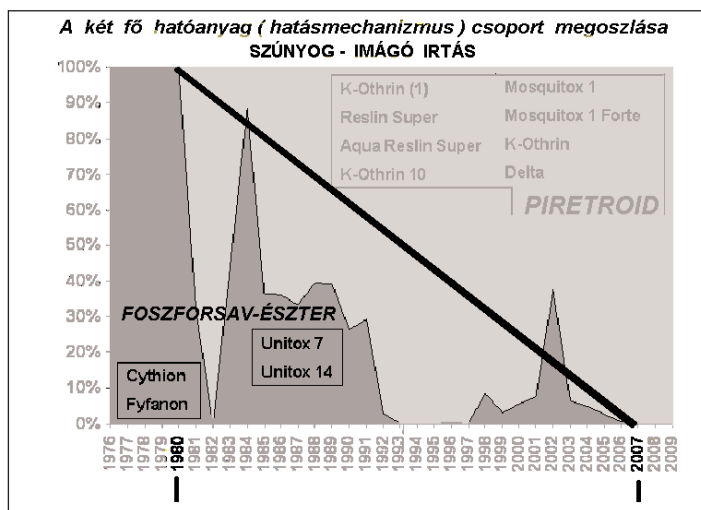
8. sz. ábra

homokgranulátum, és tabletta) évek óta engedélyezettek hazánkban, és rendelkezésre álltak illetve állnak. Hatékonyságuk is megfelelő: 2005-ben 80-100 %, 2009-ben 86-94 % volt.

SZERROTÁCIÓ (rezisztencia megelőzés lehetősége)

A mezőgazdaságban – az EU szigorú növényvédőszer engedélyezése következtében egyre szűkülő mértékben ugyan, – a szerrotáció betartásának lehetősége szinte minden kártevő esetében adott. Ha példának a burgonyabogár elleni védekezés lehetőségeit vizsgáljuk, akkor 1980 óta több eltérő hatásmechanizmussal rendelkező vegszerrel lehet burgonyabogár ellen védekezni: foszforsav-észterek, piretroidok, neo-nikotinidek, kitin-szintézis gátlók, biológiai készítmények (Bt tenebrionis), stb. Szúnyoggyérítés esetében, pontosítva az imágók (repülő szúnyogok) elleni védekezésben ezzel szemben szerrotáció a gyakorlatban hazánkban nem létezik. A védekezés egysíkú, jelenleg kizárólag piretroiddal, és azon belül szinte kizárólag egyetlen hatóanyaggal, a Deltametrinnel védekeznek. Sovány vigasz, de az igazsághoz hozzá tartozik, hogy legalább a Deltametrin-t használják, amely úgynevezett monoizoméres – mondhatnánk csúcspiretroid – kizárólag a nagyon kis dózisban hatékony egyetlen optikai izomért tartalmazza.

A 4. ábra szemlélteti az elmondottakat:

4. sz. ábra

1976 és 1980 között kizárólag foszforsavésztereket használtak.
1980 és 2007 között – változó arányban – foszforsav-észterek és piretroidok kerültek felhasználásra.

2007 után szinte kizárólag piretroidot használnak (azon belül pl. 2009-ben 99,9 %-ban deltametrint).

Érdekes módon – a publikációk alapján – az évek folyamán a hatékonyság az egysíkú vegyszerhasználat dacára sem csökkent. (2009-ben is 87-88 %-os hatékonyság volt kimutatható.) Természetesen ez felvet (felvethet) néhány kérdést: óhatatlanul felmerül a vizsgálati módszer helyességének kérdése (hatékonyság a csípésszám alapján), de sokkal inkább valószínű, hogy egyrészt a szúnyog-imágók nagyon érzékenyek a vegyszerekre, ugyanakkor az össz-szúnyog populáció nagyon kicsi hányadát irtják. Aránylag nagyon kicsi a kisebb vegyszer adaggal kezelt, de túlélő egyedek száma a kezeletlen populációhoz viszonyítva (a mezőgazdaságban, a korábban példaként említett burgonyabogár esetében az összpopsuláció sokkal nagyobb hányadát permetezik).

Lárvaírtásra a múltban és jelenleg is, szinte kizárólag BTI-t használnak, de miután a kezelt terület nagyon kicsi, egyelőre nem érdemes a rezisztencia veszélyét felvetni. Ugyanakkor érdemes megemlíteni, hogy a szakirodalomban több, más hatóanyagról is említést tesznek, amelyek az esetleges rezisztencia megelőzés eszközei lehetnek a lárvaírtás keretén belül: bacillus sphaericus, piriproxifen, diflubenzuron. (Hangsúlyozva a korábban említetteket, hogy ez utóbbi hatóanyagok hazai engedélyezéséhez biológiai hatásvizsgálat szükséges.)

GAZDASÁGOSSÁG

A mezőgazdasági növényvédelemben az Integrált Növényvédelem (IPM) előtérbe helyezése különösen megkívánja (az évek óta hangoztatott) reális többfaktorú gazdaságossági számítás szükségességét, amivel könnyen igazolható hogy az Integrált növényvédelem, adott szituációban gazdaságosabb, mint a hagyományos növényvédelem. Kétségtelen azonban, hogy az IPM-ben használható termékek szelektívebb, specifikusabb tulajdonságaik miatt, nagyobb szakértelmet, odafigyelést igényelnek.

Valójában a szúnyog-gyérítés gazdaságosságának helyes megítélésénél – kisebb módosításokkal – hasonló elveknek kellene érvényesülnie. A termékek gazdaságosságát meghatározó tulajdonságait – adott szituációban, illetve egyéb tényezőket, a teljesség igénye nélkül – a mezőgazdaságban az 5., míg a szúnyogirtás esetében a 6. számú táblázatban foglalom össze.

mezőgazdaság PRIORITÁS : GAZDASÁGOSSÁG VEGYSZERKÖLTSÉG / TERÜLET. HATÁSTARTAM. HATÁSSPEKTRUM. VÁRAKOZÁSI IDŐ : ételmezési munkaegészségügyi KÖRNYEZETVÉDELEM. FORMULÁCIÓ : Füstölőszer, EC, WP, stb. KISZERELÉS : méret , minőség , stb.

5. sz. ábra

A vázolt új szemléletmód lényege:

A helyes többfaktorú gazdaságossági számítás minden esetben először az adott helyzetet analizálja, és az adott szituációban felhasználható termékek közül a legkedvezőbbnek ítélt terméket

szúnyogirtás

PRIORITÁS :

GAZDASÁGOSSÁG

VEGYSZERKÖLTSÉG / TERÜLET.

HATÁSTARTAM.

HATÁSSPEKTRUM.

KIJUTTATÁS-MÓD , (légi , földi , stb)

TEREPIVIZONYOK (lakott terület, nyílt víz
növényvel fedett víz)

KÖRNYEZETVÉDELEM.

FORMULÁCIÓ : Füstölőszer, EC, WP, stb.
granulátum , (elsodródás)

KISZERELÉS : méret , minőség , stb.

6. sz. ábra

alkalmazza, a termékeknek a felsorolt gazdaságosságot befolyásoló több tulajdonságának mérlegelése alapján. Feltételezhető, hogy ezen szemléletmód alkalmazása esetén számos esetben igazolható lenne, hogy adott helyzetben a szúnyoggyérítés vegyszeres (imágóirtás), és biológiai védekezés (lárvaírtás) költsége azonos, sőt esetenként a lárvaírtás kedvezőbb költségvonatú lenne. Ezzel szemben a jelenleg elterjedt egyfaktorú (csak hektár-költséget figyelembe vevő) számításmód alapvetően költségesebbnek tünteti fel a biológiai védekezést (lárvaírtást), mint a vegyszeres védekezést (imágóirtást).

A szúnyogirtás gazdaságosságát szemléltető 6. számú táblázat néhány elemét kiemelten tárgyalom.

TERÜLETRE VONATKOZTATOTT VEGYSZERKÖLTSÉG:

Évente változó lehet, és termékenként könnyen összevethető. Hangsúlyozom, ez a gazdaságosság számítás csupán EGYIK mutatója.

KIJUTTATÁS KÖLTSÉG (és az azzal összefüggő TERÜLETTELJESÍTMÉNY):

A repülőgépes kijuttatás kimagaslóan kedvező gazdaságossága az ULV formulációkkal végrehajtott imágógyérítésben elvitathatatlan, mivel átlagosan merevszárnyú géppel 1,7, helikopterrel 0,6 perc alatt lekezelhető egy hektár. Ugyanez elmondható a biológiai védekezések nagy részénél is, ahol a terepviszonyok lehetővé teszik a folyékony formulációk légi kijuttatását: 10 hektár kezelése mintegy 30-90 másodpercet vesz igénybe.

A légi kijuttatás a hazai szúnyoggyérítés bevált, tradicionális, specifikus kijuttatásmódja évtizedek óta. De nem elválasztható a mezőgazdasági repülőgépes tevékenységtől.

A mezőgazdasági repülés évente 800 ezer – 1 millió hektár, azaz hozzávetőleg a duplája (500.000 ha) az évi szúnyogirtásnak. A kettő együtt eredményezi a jelenleg kialakult aránylag kedvező kijuttatási költségeket, mivel a mezőgazdasági és szúnyogirtási tevékenységet azonos repülőbrigádok végzik.

Vitathatatlan, hogy – a később taglalt – a repülőgépek használatára vonatkozó tilalmi törekvések az EU-ban még akkor is nagyon befolyásolják a szúnyogirtás jövőjét, ha történetesen csak a mezőgazdasági repülésre vonatkoznának, és nem a biocidokra. A repülés jövőjét illetően további gondot okozhat a jelenleg használt légi járművek (Antonov, Dromedár, Kamov) előregedett állománya. Új típusokra való lecserélésük kilátásai pedig nagyon csekélyek.

Kétségtelen, hogy mindezen tényezők indokolják más kijuttatási módok előtérbe helyezését, illetve kidolgozását, sőt mi több, a más kijuttatásmódok költségvonatát (gazdaságosságát) más módon (többfaktorúan) megközelíteni.

A TEREPVISZONYOK (nyílt víz, növényvel fedett vízfelület, stb) és a FORMULÁCIÓ mint a célbajuttatás, illetve elsodródást erősen befolyásoló gazdaságossági tényezők összefüggései, jelenleg elsősorban a lárvairtás gazdaságosságának helyes megítélésében játszanak szerepet.

A már mintegy 10-15 éve rendelkezésre álló engedélyezett BTI-t tartalmazó formulációk szinte minden igényt kielégítenek, ha a megfelelő szituációban használnák őket.

Nyílt vízfelületre: folyékony ULV formulációk (Corabac-L, Vectobac-12 AS, stb).

Növényvel fedett területek kezelésére: Corabac-G, Vectobac-G, stb, granulátum formulációk.

Növényen sűrűn benőtt, vagy elsodródásra érzékeny területek kezelésére a Vectobac TP homok-granulátum is engedélyezésre került annak idején.

Feltétlen említést érdemel a Culinex-Plus Tabletta formuláció ami kisüzemi felhasználásra alkalmas, erre a későbbiekben még kitérek.

HATÁSSPEKTRUM

Kétségtelen hogy a specifikus környezetkímélő szúnyoglárvaölő szerek esetében a hatásspektrum mint gazdaságossági tényező sokkal nagyobb szerepet játszik, mint pl. a szúnyog-imágóirtásnál használt deltametrin termék esetében, hiszen a piretroid rovarok vonatkozásában nem szelektív, szinte minden rovarot irt. Ezzel szemben a jelenleg ismert és használt lárvaföldszerek az imágóirtó vegyszereknél lényegesen szelektívebbek, és hatásspektrumuk óriási eltéréseket mutat, amit adott szituációban feltétlenül figyelembe kell venni.

A nemzetközi irodalomban ismert Diflubenzuron és Piriproxifen a mezőgazdaságban is alkalmazott vegyszerek bizonyos kártevők ellen, de ugyanakkor szinte minden szúnyogfaj lárváit is irtják. Ugyanakkor a Bacillus thuringiensis israelensis (BTI) és a Bacillus shaericius (BS) a Metoprennél is szelektívebbek, az árvaszúnyogokat megkímélik, de a csípőszúnyog fajok között is eltérő hatásspektrummal rendelkeznek. Így pl. a Bacillus shaericius (BS) – nemzetközi adatok alapján egyes Mansonia szúnyogfajokra lényegesen hatékonyabb mint a BTI. De pl. az Aedes aegypti szúnyogfaj lárvái ellen is, publikációkban lényeges hatékonyságbeli eltérésről számoltak be: (LC 50 érték mg/ml: BS esetében: 47,860 mg/ml, BTI esetében: 0,416 mg/ml).

Hasonló eltérés mutatkozott pl. Anopheles albimanus lárvái elleni hatékonyságban is: (BS esetében : 0,275 mg/ml, BTI esetében: 79,430 mg/ml).

Mindez természetesen a hatékonyságot/gazdaságosságot befolyásoló tényező, amit adott szituációban figyelembe kell venni.

A SZÚNYOG-GYÉRÍTÉS egykes EURÓPAI ENGEDÉLYEZÉSSel kapcsolatos vonatkozásai:

A bevezetőben említett FENNTARTHATÓSÁG elvét támogatva a növényvédőszer engedélyezését és felhasználását szabályozó eddigi rendszer is: (Az Európai Parlament és Tanács 79/117 EKG, és a 91/414 EKG tanácsi irányelv). Ezen irányelveket módosítja (mondhatnánk szigorítja), illetve hatályon kívül helyezi a 2009 október 21-én aláírt, és 2011 június 14-én hatályba lépő, az Európa Parlament és Tanács 1107/2009/EK rendelete, illetve a 2009/128/EK irányelv.

A rendelet többek között a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szól. Többek között a körülményekhez képes környezetkímélő Integrált Növényvédelem (IPM) fokozott támogatását tűzi ki célul. Gyakorlatilag a hatálybalépés után kizárólag az IPM irányelveit követő árutermelő mezőgazdasági üzemek fognak támogatásban részesülni.

A rendelet kimondja a repülőgépek alkalmazásának tilalmát a mezőgazdaságban.

Az más kérdés, hogy a hazai növényvédelmi szervezetek és hatóság által közösen szervezett – úgy gondolom példászerű, és ki-magaslón sikeresnek nevezhető – repülőgépes bemutató eredményként a hazai mezőgazdasági repülés tilalmára kivételes halasztó határozatot sikerült kiharcolni (Ócsényi bemutató 2007. szeptember 11-én).

Kétségtelen, hogy az említett rendeletek a biocidokra (szúnyogirtásra) nem vonatkoznak, helyesebben szólva EGYELŐRE nem vonatkoznak. De kétségtelenül előrevetítik a jövőképet.

A repülőgépek alkalmazásának tilalma, ha a jövőben is csak a mezőgazdasági repülésre vonatkozik, akkor is a korábban vázoltak miatt kérdésessé teszi a szúnyogirtási repülés gazdaságosságát. A környezetvédelem vonatkozásában említettek pedig a szúnyogirtás esetében egyértelműen a lárvairtás prioritása irányába mutatnak. Az említett 2009-es rendelet és irányelv számos más változást is előír, többek között a hatóanyagok kizáró kritériumának szigorodását (cut off criteria), ami további hatóanyag kivonásokat eredményezhet. Többek között a hormonrendszer zavaró besorolású termékek kivonását is tervezik, mely tervnek ugyan számos támadható pontja van, de kétségtelen, hogy többek között e csoportba sorolhatók a piretroidok, így a Deltametrin is.

Természetesen midezen változások alapvetően befolyásolhatják a szúnyogirtás jövőjét, és erre jobb előre felkészülni.

ÖSSZEGEZVE:

Hazánkban a szúnyoggyérítés gyakorlata jelenleg aránylag egyszerű:

- Imágóirtás: csupán egy hatóanyaggal történik. E hatóanyag csoport jövője az EU-ban vitatott.
- A szelektív, az EU-ban támogatott környezetkímélőnek nevezhető lárvairtás részaránya elenyésző.
- Kijuttatás : szinte kizárólag az EU ban kifogásolt légi kijuttatással történik.

KIVÁNALMAK:

- Az EU tendenciákat figyelembe véve, a környezetkímélő eljárások részarányának növelése (lárvairtás).
- Az esetleges rezisztencia kialakulásának megelőzése az imágóirtásban új, az EU-ban perspektivikusnak ítélt hatóanyagok alkalmazásával, illetve a lárvairtás részarányának növelésével.
- Kijuttatástechnika fejlesztése – alternatívák kidolgozása – repülőgépes kijuttatás helyettesítése érdekében.

SZEMLÉLETMÓD VÁLTÁS

– Többfaktorú (polifaktoriális) gazdaságossági szemléletmód elterjesztésével a fent vázolt kívánalmak kidolgozásának elősegítése.

– A szúnyogirtásba (szúnyog-lárva irtásba) a lakosság bevonása (tömegbázis kiépítése). BTI tabletták kisüzemi felhasználásra már most is engedélyezve van, és rendelkezésre áll (ciszternák, kertekben lévő vízfolyások, pocsolyák, autógumik mint szúnyog-tenyésztőhelyek, stb. kezelése megoldható). Tenyésztőhelyek felkutatása és kezelése – lakossági szinten.

A szúnyogirtást véleményem szerint országos feladatnak kellene tekinteni, amely nemzeti összefogást igényel:

- mezőgazdaság bevonása,
- egészségügy bevonása,
- turizmusban érdekelt bevonása,
- önkormányzatok bevonása,
- tömegbázis kiépítése – házikertek bevonása,
- népművelési feladat (országos marketing feladat).

A szúnyogirtásnak országos feladat szintjére emelése véleményem szerint nem utópisztikus, erre már van példa, hiszen a parlagfű irtás mezőgazdasági, közegészségügyi, önkormányzati – nemzeti – összefogás keretében történik már évek óta.

Dr. Horn András, elnök
MaSZOSZ

A szakképzés tapasztalatairól dióhéjban

(Elhangzott a MaKOSZ XX. Jubileumi Országos Konferenciáján, 2010. szeptember 30-án)

Az egészségügyi kártevőirtás képzési területén egy dolog állandó mostanában... a változás. A napokban fejezte be tanulmányait az első olyan egészségügyi kártevőirtó szakmunkás évfolyam, akik már az új kompetencia alapú moduláris képzés keretében sajátították el a szakma gyakorlásához szükséges tudást.

A jogszabályi környezet azonban már megváltozott, így az újonnan induló évfolyamok már a 133/2010. (IV.22.) Korm. rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről (a továbbiakban: OKJ rendelet) alapján kerülnek a képzési rendszerbe. Ezen rendeletben a képzési struktúra változatlan marad, egy kivétellel, az elágazások közül a fertőtlenítő-sterilizáló szakképesítés más (műtéti) szakmacsoportba kerül. Ezt a változtatást a szakmai racionalizálás indokolta.

A sorok megjelenésekor még nem jelent meg a fenti OKJ rendelet alapján készült új szakmai és vizsgakövetelmény rendszer, így ennek tartalma egyelőre részleteiben nem ismert. Ennek megjelenéséig a már megkezdett képzésekben résztvevő tanulók továbbra is a 32/2008. (VIII.14.) EüM rendelet alapján végzik tanulmányaikat.

A képzés szerkezete – a fertőtlenítő-sterilizáló szakképesítés áthelyezésén kívül – változatlan. Az egészségügyi kártevőirtó és az egészségügyi kártevőirtó szakmunkás esetében a belépési feltétel a befejezett 8 általános iskolai végzettség. A két szakképesítés három közös alapmodul és egy alapoó modul után elágazik és egy-egy saját (speciális) modul után szakmai vizsga keretében szerezhető meg a szakképesítés.

Az egészségügyi gázmesterek esetében a belépési feltétele ennél összetettebb. Iskolai végzettségként az érettségi az elvárás, a szakmai előképzettség az egészségügyi kártevőirtó szakmunkás szakképesítés, és előfeltétel még a szakmai gyakorlat megléte, az egészségügyi kártevőirtó munkaterületen eltöltött 6 hónap.

Tehát, a

- 2366-06 Kommunikáció az egészségügyi szolgáltatásban, a**
- 2327-06 Első ellátás – elsősegély-nyújtás, a**
- 2370-06 Higiéné, munkavédelem, a**
- 2451-06 Vállalkozási ismeretek, és a**
- 2454-06 Kártevőirtás** modulok sikeres modul zárása után *egészségügyi kártevőirtó szakmunkás* szakmai vizsgára, míg az (előképzettségek megléte esetén) a
- 2456-06 Kártevőirtás gázokkal**

modul sikeres zárása után egészségügyi gázmester szakmai vizsgára jelentkezhetnek a tanulók.

A képzési tartalmak – a teljes egészségügyi szakképzés korszerűsítésének keretében – a közeljövőben változnak. Ennek egy részét az elmúlt két év szakmai vizsga tapasztalatai, másrészt pl. az elsősegélynyújtás esetében a szakmai korszerűsítés indokolta. A változtatások az alap modulokat érinti az alapoó- és speciális modulok esetében még nem jeleztek a szakemberek változtatási szándékot. Ennek értelmében, az újonnan megjelenő szakmai és vizsgakövetelményekben az alábbi trend-változások várhatók:

- 2366-06 Kommunikáció az egészségügyi szolgáltatásban** – a modul megnevezése, száma és tartalma változik
- 2370-06 Higiéné, munkavédelem** – modul száma és tartalma változik
- 2327-06 Első ellátás- elsősegélynyújtás** – tartalmi korszerűsítés történik
- 24 51-06 Vállalkozási alapismeretek** – változatlan
- 2452-06 Kártevőirtás** – változatlan
- 2453-06 Fertőtlenítés** – tartalmi korszerűsítés történik (az új szakmacsoportba kerülés okán)
- 2456-06 Kártevőirtás gázokkal** – változatlan

A legtöbb kritikát kapott szakmai vizsgák esetén is racionalizálás várható:

- alap modulok esetén modulonként 1 vizsgafeladat
- alapoó modulok esetén 1 vagy 2 vizsgafeladat
- speciális modulok esetén 2 vagy 3 vizsgafeladat kerül meghatározásra a szakmai és vizsgakövetelményekben

Így az egészségügyi kártevőirtó szakmunkások esetében 12-ről 8-ra, illetve az egészségügyi gázmesterek esetén 4-ről 3-ra csökkenhet a szakmai vizsgán a vizsgafeladatok száma.

A képzési idő – Intézetünkben – a következő évfolyamok indításakor sem változik, így garantáljuk a kellő szakmai felkészítést, mely az első egészségügyi kártevőirtó szakmunkás szakképesítés szakmai vizsga tapasztalata igazolt.

A már lezárult és jelenleg zajló képzések tapasztalatait közösen értékeljük az oktatókkal, a szakmai szervezettel és a fejlesztő kollégákkal. Ez alapján képezi azoknak a változtatásoknak, amelyek már fentebb említést kaptak, illetve az oktatók a képzés során folyamatosan tökéletesítik az előadásait.

Általános tapasztalat, hogy korrekt tananyag nagy mértékben segítené a tanulók önálló felkészülését. Jelenleg a tanulók az előadók által készített órai vázlatokból és ajánlott irodalomból tud-

nak ismereteket elsajátítani. Nagy előrelépést jelent, hogy az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet (ETI) fejlesztési projektje keretében az alap modulokhoz és az alapoó modulhoz (Vállalkozási ismeretek) e-learning tananyagok készültek. Ehhez már az újonnan induló évfolyamok hozzáférést kapnak.

A modulzáró vizsgák – a tanulók véleménye szerint – „fölsőleges stressz faktorok”. A tanulási folyamat ellenőrzése és értékelése szempontjából azonban fontos állomások, nem mellesleg a szakmai és vizsgakövetelmények szerint a szakmai vizsgára jelentkezés feltétele a sikeres modulzáró vizsga megléte. Tapasztalataink szerint a tanulók itt érzik meg először a tanulásba fektetett idő és energia megtérülés mértékét. Nem titok, hogy a modulzáró vizsgákat nem mindenki teljesíti első próbálkozásra. Igen magas a pótvizsgák száma, de a szakmai vizsgákon megtérül az „ismétlés” kényszere.

A szakmai vizsgán általános tapasztalat, hogy a rengeteg vizsgafeladat ellenére a vizsgázók teljesítményének mérése nem lett pontosabb. A vizsgázók (és a vizsgabizottság) túlterhelt, ami sokszor a teljesítmény romlásán mutatkozik meg. Az első egészségügyi kártevőirtó szakmunkás vizsgacsoport a napokban kapta meg bizonyítványát. Keményen megdolgoztak ez eredményekért, ami reményeink szerint a munkájuk során kamatozik.

Egy szakma, egy képzés során elengedhetetlen a fejlődés. A szakképzés fejlődési irányait a munkaerő-piaci igények és lehetőségek generálják. Az igények elsősorban az időfaktorból adódnak. Fontos, hogy a tanuló minél kevesebbet legyen távol a munkájától, a tudást a saját képességei, lehetőségei szerint, egyéni ütemben sajátíthassa el.

A másik faktor az anyagi kondíciók szűküléséből adódik. A képzési költség a tandíj mellett a távollétek-, a szállás- és útiköltség tételeivel növekszik. Így egyre szorosabb a „gyorsan-olcsón” elvárás, ami nem feltétlenül támogatja egy szakma hosszú távú minőségi fejlődését. Ezért a felnőttképzés a saját eszközeivel támogatja az igények ki-elégítését. A tanulók előzetes tudásának beszámításával (pl. „A” típusú továbbképzések, előző szakképesítés, szakmai gyakorlat), vagy a képzési forma választhatóságával (pl. e-learning) a képzési költség összege csökkenthető anélkül, hogy a szakmai tartalom, tehát a követelményeknek való megfelelés sérülne. Természetesen ezen lehetőségek alkalmazása során a szakmai szervezetekre, szakértőkre számítunk első sorban.

Kovács Tünde oktatási igazgató,
Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet

Sok vita feleslegesen!

Talán végre pontot tehetünk azoknak a parttalan vitáknak a végére, amelyeket az egészségügyi kártevőirtók szakmai továbbképzése évek óta generált. Mint többen is tudják, a MaKOSZ őszi XX. jubileumi konferenciájának egyik kiemelt témája ez volt, és mind az ÁNTSZ, mind az ETI érintettjei hozzá-szóltak a vitában ezzel kapcsolatban.

Ezen túlmenően gondot jelentett, és mind a mai napig gondot jelent az Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatal (EEKH) igénye a lejárt működési engedélyek meghosszabbításával kapcsolatban: kreditpontokat kell produkálni! Az érintett hivatal nem veszi figyelembe, hogy a 19/1997. (VII.4.) NM rendelet 2008. augusztus 15-étől kezdődően hatályát veszítette.

A közegészségügyi kártevőirtó tevékenység nem minősül egészségügyi szol-

gáltatásnak. Erről már 2004-ben dr. Vojnik Mária volt egészségügyi államtitkár asszony levélben tájékoztatta a Szövetséget, amit a Kártevőirtás újságban meg is jelentettük.

Most a napokban a továbbképzéssel kapcsolatos állásfoglalás kérésünkre levél érkezett a Szövetség részére, amelyben az illetékes minisztérium, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Jogi Főosztálya, részletes indoklást közöl a szakmát érintő továbbképzéssel kapcsolatban. Eszerint a Kbtv. 33/A §-a szerinti egészségügyi kártevőirtó tevékenység a 2006/123/EK irányelv szerinti szolgáltatásnak minősül, és nem egészségügyi szolgáltatás. A természetes személy számára a törvény továbbképzési kötelezettséget ír elő, ennek részletszabályai azonban eddig nem kerültek megalkotásra.

Az egészségügyi kártevőirtó szolgáltató vállalkozók nem egészségügyi dolgozók, ezért nem tartoznak az egészségügyi törvény és az egészségügyi tevékenység szerinti kötelező továbbképzési rendszer hatálya alá.

Fentiekből következik, hogy:

1. Az EEKH sem kérhet semmiféle kreditpontokat azoktól akik az engedélyüket meg kívánják hosszabbítani.

2. Jelenleg a különböző pontszerző továbbképzéseknek, konferenciáknak ebből a szempontból nagy jelentőségük nincs. Természetesen minden tudást fejlesztő továbbképzés, konferencia értékes, hiszen a szakmát érintő új ismeretekre igenis nagy szükség van.

A minisztérium levelét teljes terjedelemben közöljük, illetve az a MaKOSZ honlapon (www.makosz.hu) megtekinthető/letölthető.

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM

Jogi Főosztály
Egészségpolitikai Jogi Osztály

Iktatószám: 16759-j /2010-0004JKF

Hív. szám: 31/2010.
Ügyszám: dr. Raffay Bálint (tel: 06-1-795-1084)
Melléklet: -

Dr. Bajomi Dániel úrnak

elnök

Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Az egészségügyi kártevőirtók szakmagyakorlási jogosultságával, továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos megkeresésre válaszul az alábbi tájékoztatást adom.

Az egészségügyi kártevőirtó tevékenységet végzők szakmai továbbképzésére vonatkozó részletszabályok jelenleg hiányoznak a jogrendszerből. A korábbi továbbképzési szabályokat tartalmazó, az egészségügyi gázmentesítési tevékenységről, valamint az egészségügyi gázmentesítési szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 19/1997. (VII. 4.) NM rendelet módosításáról szóló 17/2005. (V. 19.) EüM rendeletet 2008. augusztus 15-étől az egészségügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 32/2008. (VIII. 14.) EüM rendelet helyezte hatályon kívül.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXI. törvény módosításáról szóló 2008. évi CXI. törvény hatálybalépésével és a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv átültetésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 2009. évi LVI. törvény előkészítése során az igazságügyi tárca – a szaktárca, valamint az érintett hatóságok bevonásával – átfogó felülvizsgálat során átvilágította a jogrendszert abból a szempontból, hogy

- az egyes tevékenységek, szolgáltatástípusok a 2006/123/EK irányelv hatálya alá tartoznak-e, és ha igen
- indokolt-e esetükben bejelentési vagy engedélyezési rendszer fenntartása, avagy az adott szolgáltatástípus szabad nyújtásának lehetőségeit kell megteremteni.

A 2006/123/EK irányelv 2. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján az egészségügyi szolgáltatások nem tartoznak az irányelv hatálya alá. Az egészségügyi kártevőirtó tevékenységgel összefüggésben az igazságügyi tárca megállapította, hogy az nem minősül egészségügyi szolgáltatásnak. Ez azt jelentette, hogy jogalkotási lépések nélkül bármelyik, az EU-ban jogszertien tevékenységet végző kártevőirtó vállalkozás szabadon, bármilyen hatósági cselekmény hiányában ilyen szolgáltatás nyújtására korlátlanul lehetőséget kapott volna Magyarország területén.

2

Ennek elkerülése érdekében a 2009. évi LVI. törvény beiktatta a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvénybe (a továbbiakban: Kbtv.) a 33/A. §-t, amely az egészségügyi gázmentesítési tevékenység tekintetében rögzítette, hogy az csak hatósági engedéllyel végezhető, továbbá felhatalmazást adott egy végrehajtási jogszabály megalkotására (Kbtv. 34. § (4) bekezdés a) pont ac) alpont).

Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi CLIV. törvény 2010. január 1-jével módosította a Kbtv. fent említett rendelkezéseit, ekkor fogalmi pontosításokra került sor, valamint a tevékenység végzés feltételei kiegészültek „a külön jogszabályban meghatározottak szerinti szakmai továbbképzési kötelezettséggel” előírásával. Ugyanakkor az egészségügyért felelős miniszter kapott felhatalmazást az egészségügyi kártevőirtó tevékenységet végző természetes személyek szakmai továbbképzésére vonatkozó szabályok megalkotására. A Kbtv. felhatalmazása alapján a tárgykörben kiadott miniszteri rendelet, az egészségügyi kártevőirtó tevékenységről és az egészségügyi kártevőirtó tevékenység engedélyezésének részletes szabályairól szóló 2/2010. (I. 26.) EüM rendelet (a továbbiakban: R.) azonban a mai napig nem tartalmazza továbbképzési követelményeket.

A jelenleg hatályos egészségügyi joganyag továbbképzési kötelezettséget az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvényben (a továbbiakban: Eütv.) az egészségügyi dolgozók számára, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben (a továbbiakban: Eütv.) az egészségügyi tevékenységet végzők számára ír elő.

Azaz csak az egészségügyi szolgáltatás részét képező egészségügyi tevékenység, illetve az egészségügyi tevékenységet végző egészségügyi dolgozók vonatkozásában áll fenn továbbképzési kötelezettség.

Összefoglalva: a Kbtv. 33/A. §-a szerinti egészségügyi kártevőirtó tevékenység a 2006/123/EK irányelv szerinti szolgáltatásnak minősül, nem egészségügyi szolgáltatás. A természetes személy egészségügyi kártevőirtók számára a törvény továbbképzési kötelezettséget ír elő, ennek részletszabályai azonban eddig nem kerültek megalkotásra. Az egészségügyi kártevőirtó szolgáltató vállalkozók nem egészségügyi dolgozók, ezért nem tartoznak az Eütv. és az Eütv. szerinti kötelező továbbképzési rendszer hatálya alá. Tájékoztatnom továbbá, hogy az egészségügyi képzés és továbbképzés tekintetében a Nemzeti Erőforrás Minisztérium dolgozik a szabályozás felülvizsgálatán.

Felhívom rá szíves figyelmét, hogy – különös tekintettel az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatára, amelyet a 37/2001. (X. 11.) AB határozat is megerősített – jelen minisztériumi tájékoztatáshoz joghatás nem fűződik, az e levélben foglaltaknak semmiféle jogi kötelező ereje nincs.

Budapest, 2010. november 10.

Tisztelettel,

Dr. Schlammadinger József
Főosztályvezető-helyettes

Válaszok a MAKOSZ XX. Jubileumi konferencián felmerült kérdésekre

Tisztelt Kolleginák, Kollégák!

Ígéretet tettünk, hogy MaKOSZ XX. Jubileumi Országos Konferenciáján a BASF Hungária Kft. előadásával kapcsolatban felmerült kérdésekre a Kártevőirtás című lapban fogunk választ adni. Ennek megfelelően következzenek a felmerült kérdések és a válaszok.

1. Markója Tamás: Hozzá lehet-e jutni Magyarországon az Interceptor nevű szúnyogháléhoz?

Az Interceptor egy olyan polimer bevonatot tartalmazó szúnyogháló, amely fendozin hatóanyagú rovarölő szerrel van

átítatva. Amennyiben a szúnyog a hálózhoz ér, pár másodpercen belül mozgásképtelenné válik, majd elpusztul. A polimer hálóban található apró fendozin hatóanyag részecskék az évek során fokozatosan szabadulnak fel, így a háló akár több éven keresztül képes hatékonyságát megőrizni.

Az Interceptor hálót a BASF a WHO felhívására, a malária-szúnyogok elleni védekezés céljából fejlesztette ki. Tamás arra volt kíváncsi, hogy a malária szúnyogok által veszélyeztetett területre kiutazók hoz-

zájthatnak-e Magyarországon az Interceptor hálózhoz. Jelen pillanatban az Interceptor szúnyogháló nem kapható Magyarországon, azonban amennyiben valós kereslet mutatkozik iránta, a BASF Hungária Kft. mindent meg fog tenni, hogy a hatóságok segítségével forgalomba hozza Magyarországon. Az engedélyeztetés elvileg lehetséges az Európai Unión belül.

2. Szilágyi János: A Storm Secure paraffint, vagy viaszt tartalmaz?

Köszönjük a kérdést, hiszen ez az elfogadottság szempontjából nagyon fontos lenne, hogy viaszt tartalmazzanak az irtószerek! Ugyanakkor a viasz ára jelenleg nem teszi lehetővé, hogy ez a kedvezőbb tulajdonságokkal bíró anyag védje az irtószert a környezeti hatásoktól és a palatabilitását fokozza. Mivel az angol nyelv nem tesz különbséget viasz és paraffin között, az előadásunkban emiatt a fordítási hiba miatt viasz szerepelt. A Storm Secure paraffint tartalmaz hasonlóan a piacon forgalomban lévő többi irtószerszerhez.

A termék palatabilitását igazolandó hadd mutassam be az alábbi képet, mely a kihelyezést követő 4. napon, egy egerekkel fertőzött élelmiszerraktárban készült. Az egerek ürülék vizsgálata egyértelműen azt mutatta, hogy a polcokon lévő élelmiszert mellőzve az egerek csak a Storm Secure-t fogyasztották (a háttérben egy korábban kirágott örölt kávé zsákó tatalma látszik).

A szakemberek számára nagy segítséget jelent, hogy nem csak a szerelvényekből fogyó Storm Secure ad támpontot a fogyasztást illetően, hanem az ürülék vizsgálá-

lata is igazolja az adott termék elfogadottságát.

3. Szilágyi János: Történt-e Magyarországon a flokumafen hatóanyagú termékekre rezisztencia vizsgálat?

Ahogy azt János a kérdést követően meg is válaszolta, Magyarországon nem volt még flokumafen rezisztencia vizsgálat. A gyakorlat jelenleg azt mutatja, hogy a hatóanyaggal szemben nem alakult ki még rezisztencia. Természetesen ez nem tudományos értékű megállapítás, hisz egy ilyen vizsgálat igen komoly tudományos háttérrel és vizsgálati módszertant követel. Nemzetközi vizsgálatok azonban alátámasztják, és igazolják, hogy az ott elvégzett rezisztencia vizsgálatok során egyetlen egyed sem mutatott a legkisebb mértékben sem toleranciát, sem pedig rezisztenciát. Ezen vizsgálatok folyamán olyan populációk is szerepeltek a vizsgálatban, amelyek más, a piacon ismert egyszeri és többszöri fogyasztású rágcsálóirtószerek hatóanyagokkal szemben jelentős (azaz 10-20-szoros mennyiségben elfogyasztott irtószerek esetén is) rezisztenciát mutattak. Ezeknek a vizsgálatoknak az eredményét szeretnénk egy következő alkalommal egy előadás során bemutatni.

(BASF Hungária Kft.)

SZAKVIZSGA SZOLNOKON

Szolnokon megkezdődtek a Szolnoki Műszaki Szakközép- és Szakiskola által szervezett egészségőrfertőtlenítő képzés záróvizsgái.

Az iskola EU-s pályázaton nyert pénzt az oktatásra, hogy a régióban a tartósan munkanélküli, hátrányos helyzetű emberek számára OKJ-s egészségőrfertőtlenítő képesítést adjon azoknak, akik a településen a fertőtlenítő és kártevőirtó tevékenységet fogják majd ellátni közmunka keretén belül. A vizsgákra 2010. november 15-én és 19-én, valamint 2010. december 1-én került sor. A képzésben 10 fő vett részt.

(Vogronics László)

Egészségügyi kártevőirtó szakmunkás képzés az ETI-ben

Az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet az OKJ változást követően első moduláris képzési között, a szak vonatkozásában elsőként indította 2009. május 25-én az Egészségügyi kártevőirtó szakmunkás képzést.

Az ünnepélyes bizonyítványosztás megnyitója

A képzés megkezdésének feltételei az alábbiak voltak:

- általános iskolai végzettség
- egészségügyi alkalmassági vizsgálat

A 24 fő jelentkező között voltak mérnöki végzettségűek

Kovács Tünde, az ETI oktatási igazgatója

is, de többen az előírt végzettséggel, illetve érettségivel rendelkeztek.

A moduláris képzés újdonságaival és rejtelseivel nem csak a tanulók, de mi is most ismerkedtünk. A szakmai és vizsga követelményrendszere 4 alapmodult és 1 szakmai kártevőir-

tás modult határozott meg. Valamennyi modul befejezését modulzáró vizsga követett. Az első izgalom akkor volt, mikor eljött a szakdolgozat leadásának határideje, amely a Kommunikáció az egészségügyi szolgáltatásban modult zárta le.

Igazi megpróbáltatást a Higiéné, munkavédelem modulzáró vizsga jelentette, de ha nem is elsőre, másodjára mindenkinek eredményes lett. Ezt követően volt lehetőségünk a szakmai modul megkezdésére, mivel az oktatási programunk így rendelkezik.

Az elméleti, majd demonstrációs gyakorlatot a szakvállalati gyakorlat követte 80 órában, amelyet a MaKOSZ-szal

kötött szerződésünk alapján – Vogronics László főtítkárral irányításával –, 6 fős csoportokban szerveztük. Ez a gyakorlat a leendő, vagy már meglévő munkafadataik ellátására, a szakmai vizsgára készítette fel tanulóinkat.

A szakmai vizsgát 2010. október 4-én írásbeli vizsgákkal megkezdtek, amelyet további írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgatevékenységek követtek (összesen 12 vizsga tevékenység).

A szakmai gyakorlati vizsgatevékenység a Bábolna Környezetbiológiai Központban került megszervezésre, ahol (idézet a szakmai vizsga jegyzőkönyvéből) „a tárgyi eszközök példamutatón, jól áttekinthetően rendelkezésre álltak. Az irtószerek, az eszközök, gépi

berendezések jól szemléltették a kártevőirtás gyakorlatát”!

A szakmai vizsga zárására 2010. október 21-én került sor. Örömmel vettük, hogy 4 fő je-

tó – értékelte az eredményt így a vizsgabizottság elnöke a vizsga zárása alkalmával.

Bizonyítványosztó ünnepségünkre 2010. november 12-én került sor, amelyen részt vett a vizsgabizottság elnöke; Dr. Bajomi Dániel, a MaKOSZ szakmai szervezet delegált tagja; Vogronics László, továbbá a vizsga bizottság munkáját segítő szakértő; Papp György.

Végzetteink felszabadultan és boldogan vették át a vizsgabizottság elnökétől bizonyítványukat a hozzá tartozó „Igazolás”-sal együtt, amely egyben a munkájukhoz való jogosítványuk lesz.

Ők elmentek..., de nyomukban több mint 60 új jelentkező...

Meglátjuk, hogyan tovább...

Makainé Vér Julianna,
oktatásszervező,
Egészségügyi Szakképző
és Továbbképző Intézet

Az újdonsült kártevőirtó szakmunkások

Az Európai Parlament jóváhagyta a Biocid Határozat tervezetét, amely biztonságosabb kártevőirtó termékek használatát segíti elő (kivonat)

A legmérgezőbb vegyszerek betiltása

Az Európai Parlament szavazott a legmérgezőbb vegyszerek – főleg, amelyek rákkeltőek, károsak a termékenységre vagy káros hatással vannak a génekre vagy hormonokra – betiltásáról. Szintén megerősítette azt a követelményt, hogy más, veszélyes anyagokat fokozatosan kevésbé ártalmasakra cseréljenek.

Kivételek és kivételes esetek

Sajnálatos módon, még a legmérgezőbb anyagokra is szükség lehet néhány esetben, amikor az emberi egészséget, állatokat vagy a környezetet óvni kell – pl. a rágcsálók megfékezésékor, ha nem

áll rendelkezésre hatékony alternatíva. Egyes Európa Parlamenti képviselők új megszorítások érdekében emeltek szót a széles körben használt patkányirtószerekkel, a difenacoum-mal kapcsolatban, de a szűk többség elvetette ezt a javaslatot.

EU engedélyezés

Az Európa Parlamenti képviselők egy központosított, EU-szintű engedélyezést szeretnének fokozatosan bevezetni a biocidokra vonatkozóan. Szerintük 2013-tól kezdve az Európai Vegyipari Képviselőtestületet kellene megbízni új és 'alacsony veszélyességi szintű' termékek alkalmazásának engedélyezésével, 2017-től pedig az összes biocid jóváhagyásával. De a tagállamok továbbra is dönt-

hetnének olyan termékekről, amelyek potenciálisan a legnagyobb veszélyt jelentik az egészségre, valamint fenntartathatnák a jogot, hogy külön ellenőrzést végezzenek az EU szinten jóváhagyott termékekkel kapcsolatban.

Az állatkísérletek minimalizálása

A Parlament szintén döntött arról, hogy mint az az EU "REACH" vegyszerekre vonatkozó szabályozásban foglaltatik, a vállalatokat kötelezni kell az állatkísérleteikből származó adatok megosztására (ésszerű kompenzáció mellett) annak érdekében, hogy a kísérletek megismétlését meg lehessen akadályozni.

(Fordította: Németh Mária)

EUROPEST FELMÉRÉS

A Budapesten, 2010. június 14-15-e között megszervezett EUROPEST konferenciát követően a Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége – a CEPA vezetősége kérésére – egy kérdőívet küldött szét a résztvevők számára, annak érdekében, hogy az elkövetkezendő rendezvények szervezetszervezését javítani lehessen. A 90 résztvevőből mindösszesen 12 (!) küldte vissza a kitöltött kérdőívet, amelyet összegeztünk és az összegzést megküldtük a CEPA-nak, és azt a CEPA Newsletter 2. kiadásában meg is jelentettük (http://users.skynet.be/sc2/cepa/news2b/template_en.html#top).

Az alábbiakban mi is közöljük a felmérés eredményét.

Mi volt az általános benyomása a Budapesten 2010. június 14-15-én megrendezett EUROPEST-tel kapcsolatban?

Jó: 7 (58 %)

Tökéletes: 5 (42 %)

Kiknek az előadása tetszett a legjobban és miért?

Stephen Doggett (Ausztrália): 6

Ágyi poloska probléma ismerete, javaslatok adása világméretű konkrét akciók-

ra vonatkozóan, átlátható és érthető prezentáció.

Ole Kilpinen (Dánia): 2

Az Európában igen elterjedt kártevő – ágyi poloska – beható ismerete.

Achim Kaiser (Németország): 2

Szúnyogokkal kapcsolatos előadás, valódi tapasztalattal rendelkezik.

Rob Fryatt (Nagy-Britannia): 2

Az egészségügyi kártevőmentesítő ipar elismerésének és elfogadásának javítása mind a megrendelők, mind a hatóságok által.

Andy Adams (Németország): 1

Daniel Bajomi (Magyarország): 1

Információ minősége.

Alan Buckle (Nagy-Britannia): 1

Jól megszerkesztett, precíz prezentáció.

Oliver Madge (Nagy-Britannia): 1

Logikus érvelés, a modern adathordozók ismerete, jó Power Point prezentáció.

Milyen javaslatok vannak a következő EUROPEST megrendezésével kapcsolatban?

1. Power point

A prezentációk javítása. Több technikai prezentáció, inkább az eljárásokra, rendszerekre, összetevőkre vonatkozzanak mintsem a márkákra vagy konkrét termékekre.

2. Legyen interaktív

Például néhány párhuzamos workshop megrendezésével, amelyek kisebb létszámmal, de hatékony párbeszédekkel szolgálhatnának.

3. Előadók

Több, olyan előadó meghívása, akiknek gyakorlati tudása van a kártevőirtásra vonatkozóan. A témák körültekintő megválasztása. A kommunikáció javítása Európán belül (29 ország – 29 nyelv).

4. Több erőfeszítés a résztvevők számának növelésére.

5. Az egészségügyi kártevőirtó tevékenység mindennapjaira történő összpontosítás: költség, ár, a beruházások megtérülése.

(Az összegző felmérést készítette: Németh Mária)

FELELŐS VÁLLALATOK

Idén róluk vehet mindenki példát!

Tizenegyedik alkalommal osztották ki a 2000-ben Demcsák Mária, a Piac és Profit üzleti magazin főszerkesztője, és László Ervin professzor, a Budapest Klub elnöke által közösen alapított Üzleti Etika Díjat.

Az Üzleti Etikai Díjat a két alapító és a mögöttük álló szervezetek azzal a szándékkal hozták létre, hogy minden évben felhívják a hazai társadalom figyelmét azokra a cégekre, vállalatokra, amelyek tevékenységükkel, magatartásukkal példát mutatnak a felelős gazdálkodásban, és erősítik a bizalmat a társadalom és az üzleti szféra között. „Meggyőződésünk, hogy a díjazottak példamutató magatartásukkal hatást is gyakorol-

hatnak az üzleti élet többi szereplőjére, elősegítve a hazai üzleti élet fejlődését a társadalmi felelősség, a felelős gazdálkodás, a fenntartható fejlődés előmozdításának irányába” - mondta László Ervin professzor.

Az idén az ünnepélyes Díjátadónak az Első Magyar „Fenntarthatósági Csúcs” konferencia adott helyet. Az ünnepélyes Díjátadóra november 18-án

este került sor, Balatonalmádban, a Hotel Ramadában. A fenntartható fejlődésért tevő emberek találkozásán az üzleti etikus gondolkodásmódot, magatartásmódot elismerő díj és a díjazottak kitüntető figyelmet kaptak.

Idén a gazdasági szervezetek, kamarák által jelölt 43 hazai székhelyű vállalatból 26-an pályáztak, közülük 11 kisvállalat, 5 multinacionális vállalat, négy nagyvállalat, és 6 közép-vállalat. Közülük a zsűri különdíját ezúttal az a cég nyerte el, amelyik „Példamutató felelősségvállalóként” a profitérdekeit is háttérbe szorítva, annak terhére is képes volt felelősségteljes tettekre, magatartásra.

Az Üzleti Etikai Díj nyertesei 2010-ben:

Multinacionális vállalat: Dreher Sörgyárak Zrt.

Nagyvállalat: Hajdu Hajdú-sági Ipari Zrt.

Kisvállalat: **RONIX Szervező és Szolgáltató Kft.**

Középvállalat: Zalavíz Zrt.

4. Társadalmi felelősségvállalás

5. A környezettel szembeni felelős magatartás

Az etikus üzleti magatartás elengedhetetlen feltételei a 21. században:

1. A vállalat felelős gondolkodásmódról cselekedetein keresztül tesz tanúbizonyságot. Felelősséget vállal a munkatársaiért, a szűkebb és tágabb környezetének jólétéért, a társadalom fejlődéséért, a klímaválto-

Zsűri különdíja: Debreceni Hőszolgáltató Zrt.

A tavalyi nyertesek: Fővárosi Csatornázási Művek Zrt., VodaFone Magyarország Zrt., Gödöllő Coop Zrt., VirusBuster Kft., TEVA Gyógyszergyár Zrt.

Az Üzleti Etikai Díj szempontrendszere:

1. A cég etikai magatartása alkalmazottai felé
2. A cég tulajdonosainak etikai magatartása tulajdonosi jogosítványaik gyakorlása közben
3. Ügyfelekkel, üzleti partnerekkel szembeni etikus üzleti magatartás

zás negatív folyamatainak viszszaforrására, az esélyegyenlőség javulásáért.

2. Tetteit nem elsősorban a mindenáron való haszonszerzés irányítja, hanem a másokról gondoskodás, a más érdekeinek, jóllétének figyelembe vétele is.

3. A környezet (szűkebb, tágabb, emberi, természeti, üzleti) érdekei miatt képes átgondolni a várható üzleti hasznát, illetve át tudja változtatni cselekedeteinek célrendszerét magasabb rendű célok érdekében.

forrás: piacesprofit.hu

Magyar Termék Nagydíjat kapott a Bábolna Bio

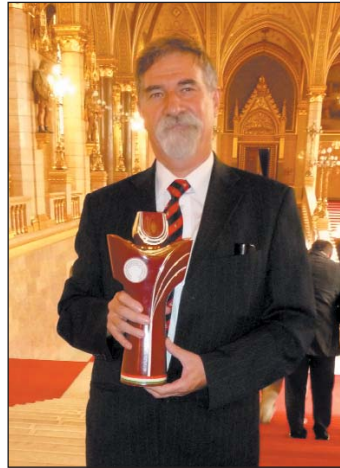
A Magyar Termék Nagydíj® Pályázatot 2010-ben tizenharmadik alkalommal hirdette meg az EXIMBANK Zrt., az INDUSTORG-VÉDJEJYIRODA Kft., az ITD Hungary Zrt., a MEHIB Zrt., a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság, a TERC Kft., és a TÜV SÜD KERMI Kft.

Idén 17 témakörben lehetett pályázni, melyek szinte a gazdaság teljes palettáját fedlelték. Eredményes pályázatok tizenkét témakörből kerültek ki, ami azt is bizonyítja, hogy a Magyar

tóf, az Országgyűlés Gazdasági és Informatikai Bizottsága alelnöke adta át. A Magyar Termék Nagydíj® trófeákat a Hollóházi Porcelán Manufaktúra Zrt. készítette. A díjat jelképező trófeát Botos Péter üvegtervező iparművész készítette.

Idén hagyományteremtő céllal a Magyar Termék Nagydíj® Pályázat Kiírói Tanácsa megalapította a Magyar Termék Nagydíj® Pályázat INNOVÁCIÓ-ÉRT Nívódíjat, melyet a többszörös Magyar Termék Nagydíjas és Gazdaságért Nívódíjjal is elismert Apáczai Kiadó és Könyvterjesztő Kft. érdemelt ki. A Díjat jelképező trófeát az Ajka Kristály Kft. és Nakada Melinda, a cég üvegtervező iparművésze készítette.

A Magyar Termék Nagydíj® Pályázat 1998-ban történt meghirdetése óta 245 Nagydíj odaítélése történt meg. Eddig több mint 2000 nemzetközi színvonalú termék, szolgáltatás népszerűsíti Magyarország legfontosabb kincsét, a szürke-állomány teljesítményét.

Termék Nagydíj® kitüntető cím elnyerésével a legváltozatosabb termékskálában akarják a gyártók és szolgáltatók kiválóságukat bizonyítani. A díjazottak között nemzetközi nagyvállalat és mikro vállalkozás is található.

A fő zsűri tagjai és a Kiírók Tanácsa, a felkért szakértők ajánlásával, közel négyszáz termékből, szolgáltatásból választotta ki a Magyar Termék Nagydíjjal kitüntetett pályázatokat. Idén 40 pályázat 37 Magyar Termék Nagydíj elismerést kapott. Három cég hat pályázata a Kiírók Tanácsának döntése alapján összesen nagydíjat kapott, egy pályázat pedig két kollektíva közös alkotása.

A Magyar Termék Nagydíj® kitüntető címet és trófeákat Szatmáry Kris-

A 2010. évben tizenharmadik alkalommal meghirdetett Magyar Termék Nagydíj Pályázat egyik nyertese a BÁBOLNA BIO Kft. által fejlesztett és gyártott környezetbarát, irtószermes BioStop® rovarcsapda termékcsalád lett.

A több mint egy évtizedes hagyománnyal rendelkező, civil kezdeményezésű pályázati rendszer célja a minőség tudatos szemlélet és a termékbiztonság elterjesztése, mely segíti az értékorientált fogyasztói magatartást. Az emblémájával ellátott termékek és szolgáltatások kifejezik az előírt és önként vállalt gyártói, forgalmazói garanciákat és többletjelölőket a fogyasztók és felhasználók előtt.

mint a megfelelő csomagolás és az attraktív megjelenés.

A termékcsalád hazai sikere egyben azt is igazolja, hogy Magyarországon is egyre több környezettudatos vásárló van, akik számára a termék hatékonysága mellett fontos a környezeti kockázatok csökkentése is.

A BioStop® márkacsaládba tartozó ragasztós rovarcsapdák nemcsak Magyarországon kerülnek értékesítésre, hanem számos külföldi piacon is. Az irtószermes termékek iránti kereslet elsőként Európa nyugati felén jelentkezett, de ez a tendencia ma már a

A BioStop® termékcsalád napjainkra a rovarirtó szegmensben belül az egyik legdinamikusabban fejlődő márkává és termékcsoporttá vált Magyarországon.

Ennek okai elsősorban a széles termék-választék (csótánycsapda, légy-csapda, élelmiszer molycsapda, ruhamoly csapda, gyümölcslégy csapda), a vásárlók fokozott környezettudatossá válása, az egyszerű használat, a biztos és azonnal ellenőrizhető hatás, vala-

környező, kelet-európai országokban is érezhetően növekszik.

A BioStop® márkájú termékeket jelenleg a szlovák, román, cseh, szlovén és horvát piacon értékesítjük, de a fő felvevő piacok Ausztria és Németország, ahová az elmúlt években milliós darabszámban szállítottunk irtószermes ragasztós termékeket, elsősorban élelmiszer-moly csapdát, ruhamoly csapdát és gyümölcslégy csapdát.

Bábolna Bio Kft.

Visegrádi országok „vezetőinek” találkozója a Magas Tátrában

Balról jobbra: Dr. Zdenko Jaceko, Dr. Bajomi Dániel, Wiktor Protas, MVDr. Jan Plachý

2010. november 18-19. között, a Poprádhoz közeli Gerlachfalván rendezték meg a Cseh- és Szlovák Kártevőirtó Szövetség hagyományos éves konferenciáját, 110 személy részvételével.

A rendezvény színvonalát emelte, hogy 4 ország Kártevőirtó Szövetség-

vetséget a CEPA tagjai sorába. Cseh részről MVDr. Jan Plachý alelnök vett részt a konferencia munkájában.

A hangulatot a Magas Tátra Nemzeti Park fenyeveseinek kártevők miatti pusztulását bemutató film alapozta meg, majd a munkaegészséggel és iskolázatással kapcsolatos új tör-

vények vezetői üdvözltek a megjelenőket. Dr. Zdenko Jaceko, a Szlovák Szövetség elnöke nyitotta meg a konferenciát, majd Lengyelországból Wiktor Protas elnök köszöntötte a résztvevőket és invitálta őket a jövő év május 19-20. között Krakkóban megrendezésre kerülő ConExPest kiállításra. Dr. Bajomi Dániel, a MAKOSZ jelenlegi és a CEPA korábbi elnökeként kiemelte a kelet-európai országok CEPA-hoz való csatlakozásának fontosságát és invitálta a szlovák szö-

vényekről kaptak tájékoztatást a résztvevők.

MVDr. Rudolf Hromada, a Kassai Állatorvosi Egyetem tanára a véralvadást gátló szereket tartalmazó rágcsáloirtószerek szermaradványairól tartott előadást. Dr. Nasil Jalili, a Trópusi Betegségek Laboratóriumának tagja a szlovákiai szúnyogirtás feladatairól beszélt, kiemelve a monitorozás fontosságát. RNDr. Rupes, a Cseh ÁNTSZ Epidemiológiai és Mikrobiológiai Centrum Rovar- és Rágcsáloirtá-

si Osztályának vezetője az egyre több gondot okozó ágyipoloskáról, a védekezés lehetőségeiről és az új termékekről tartott előadást, kihangsúlyozva a rovarfejlődés gátló szerek egyedfejlődésre gyakorolt hatását.

A következő napi programot a Bábolna Bio Kft. leányvállalata, a Bábol-

gépeikkel és egyéb technikai eszközökkel mutatkoztak be.

A rendezvény szüneteiben a kiállítói standokon tekinthették meg az érdeklődők a prezentációkban bemutatott termékeket és kaphattak bővebb felvilágosítást azok használatával és forgalmazásával kapcsolatban.

na Bio Slovensko cég termék bemutatója nyitotta meg, amely a 10 éves fennállására való tekintettel a rendezvény fő szponzora volt. Juraj Ágoston cégvezető a termékinálalon túl bemutatta megújult, szlovák nyelvű honlapjukat is. A nap folyamán több cégbemutatót hallgathattak végig a résztvevők, megismerkedve többek között a cseh DDD Servis, a lengyel ICB Pharma, a szlovén Unichem cseh leányvállalata, a német Bayer, a Detia Degesh cégek termékeivel. A cseh Brill és SOLO Praha cégek a kártevőirtáshoz szükséges permetező

A konferencia fő szponzora, a Bábolna Bio Slovensko cég az esti vacsorán a Hilltop Neszmély borászat különleges borainak kóstolójával lepette meg a résztvevőket, majd Jozef Mihalovie kártevőirtó szakember büvévész mutatóványaival szórakoztatta a vendégeket. A jó hangulatú este folyamán a megjelentek kötetlen beszélgetések keretében cserélték ki tapasztalataikat, tovább erősítve partneri és kollegiális kapcsolataikat.

Honfiné Kráncz Judit
Bábolna Bio Kft.

HÍREK, CIKKEK

International Pest Control – 2010 május/június

A KFC-t megbírságotlák, miután csótányokat találtak a konyhájában

A Kentucky Fried Chicken (KFC) üzletláncot közel 19.000 GBP (kb. 6.000.000,- Ft) megfizetésére kötelezték, miután egyik legforgalmasabb londoni üzletük konyhájában egy csótányt (*Blatta orientalis*) találtak, amint éppen a sült krumplit rágsálla.

A Westminsteri Legfelsőbb Bíróságnak tudomására jutott az is, hogy a Leicester Téren található KFC üzlet ellenőrzése során a felügyelő egeret, legyeket, és megszáradt csirkevért is talált. Valamint azt is rögzítette, hogy az ételkészítő területen nem volt kézmosó.

International Pest News – 2010 július/augusztus

Észtország szúnyogfogó versenyt rendezett

Észtország szúnyognépessége legalább 400 egyeddel csökkent azután, hogy a Balti állam megrendezte első szúnyogfogó bajnokságát idén júniusban.

37 résztvevő gyűlt össze Tartu város mezején, hogy részt vegyen ebben a szokatlan versenyben. A mező három négyzetméteres szelvényekre lett felosztva, ahol a résztvevőknek – akár egyének, akár két-három fős csapatok – tíz perc alatt kellett annyi szúnyogot összegyűjteni, amennyit csak tudtak.

A verseny szabálya nem írta elő, hogy élő, vagy döglött szúnyogokat kell-e fogni.

Az egyéni indulók kategóriában a győztes Rauno Luksepp 38 szúnyogot, és kb. ugyanennyi csipést gyűjtött be.

A verseny ötlete Finnországból származik, ahol az elmúlt években már volt szúnyogfogó bajnokság.

Borsod Online – www.boon.hu – 2010. augusztus 23.

Kullancsveszély: oltassunk!

Miskolc – Nő a kullancsveszély hazánkban: a globális felmelegedés is oka lehet.

Már nem csak az erdőben, hanem a városi parkokban, kertekben, erdős, fás területeken is megjelentek a kullancsok. Éppen ezért a védekezés első sikkja az agyhártya- és agyvelőgyulladás elleni védőoltás, a második a területvédelem: a többi között kerülni kell a vadak által látogatott helyeket, megszüntetni a ház melletti bozótosokat, farakásokat, gyakran nyírni a gyept, a talpazatot pedig megerősíteni a kerítésnél – részletezte Kapiller Zoltán, a Magyar Kullancsszövetség elnöke sajtótájékoztatóján.

Arra is kitért, hogy lényeges a zárt öltözet, a könnyen ellenőrizhető ruházat, például fehér póló, valamint a kullancs- és szúnyogellenes készítmények használata is. Az agyvelő- és agyhártyagyulladás vírusa nem csak csípéssel, hanem belégzéssel és emésztőtraktuson át bejutva is képes megfertőzni az áldozatot.

OLTATNI KELL

Az elnök arról is beszélt, hogy a kullancspopuláció a globális felmelegedés és a talaj menti fagyok gyérülése miatt sem csökken. A déli órákban általában kevesebb kullancs van, s a kánikulát sem kedvelik. A szakszerű eltávolítás az erre a célra kifejlesztett kullancseltávolító kanállal történik. A kiszedett állatot érdemes egy műanyag üvegbe elzárni, majd szakemberhez elvinni, aki megállapítja, fertőzött állatról van-e szó. Már kapható egyébként kullancs-teszt is, amellyel könnyedén ki lehet mutatni a fertőzöttséget.

Mindenképpen oltassuk be a gyerekeket – ajánlja a szakember. Az alapoltás 3 részből áll össze, 3-5 évenként pedig emlékeztető injekciót szükséges adni. Az első oltást érdemes karácsony környékén be-

adatni a gyerekeknek, a másodikat 3-5 hónap múlva, így a harmadik éppen a tavasz eleji, nyár eleji időszakra esik majd. Gyorsított eljárásban is beadathatja a szülő a gyermekének a védőoltást, akkor az első és a második között csak két hét telik el.

EBEK FOKOZOTT VESZÉLYBEN

Az állatorvosok arra figyelmeztetik a kutyával nyaralókat, hogy deltametrin tartalmú nyakörvvel védjék kedvenceiket, amely biztosítja a megfelelő védelmet a lepkeszúnyogokkal szemben a veszélyeztetett területeken, elsősorban a mediterrán országokban, ráadásul hatékony a szintén betegségeket terjesztő kullancsokkal szemben is.

Dr. Varga József praktizáló állatorvos szerint: „Bár Magyarországon szerencsére nem endémiás a leishmaniosis, az emberek és az állatok gyakoribb utazásai és a klímaváltozás miatt fontos, hogy az állatorvosok és a kutyatulajdonosok tudjanak a betegségről, és tisztában legyenek a veszélyekkel. Minket, állatorvosokat, egyre gyakrabban kérdeznek a kedvencek egészségének költség-hatékony védelméről, és ez a nyakörv egyike az ilyenkor ajánlható megoldásoknak. Emelkeztessük a tulajdonosokat, hogy a nyakörvvel nem csak kutyájukat védik a leishmaniosissal szemben, hanem családjuk egészségét is.”

Ha bárki is kételkedne a nyakörv hatékonyságában, annak elég elolvasnia azt a brazil tanulmányt, amely szerint a könnyen beszerezhető, deltametrinnel impregnált nyakörv bizonyult a leginkább költség-hatékony megoldásnak a potenciálisan halálos leishmaniosis megelőzésére mind kutyában, mind emberben.

index.hu – 2010. szeptember 13.

Dengue-láz Franciaországban

A francia egészségügyi minisztérium hétfőn bejelentette, hogy dengue-lázzal fertőződött meg egy ember a Franciaország déli részén található Nizza városában, a kórházba szállított beteg már jobban van. A minisztérium közlése szerint csak ezt az egy megbetegedést jegyezték fel eddig, de nem zárták ki egy esetleges járvány kialakulását, a területen nagy mennyiségben jelen lévő szúnyogok miatt.

A minisztérium közleménye szerint szigorították a megfigyeléseket, és megkezdték a beteg lakóhelyének környékén a szúnyogok irtását. A helyi lakosokat felszólították a szúnyoghálók használatára, valamint a szúnyoglárva által kedvelt helyek elpusztítására.

Ez az első eset, hogy a betegség megjelent Franciaország európai területein. A szúnyogcsípéssel terjedő, az influenzához hasonló tünetekkel járó betegség ellen nincsen védőoltás.

origo.hu – 2010. október 3.

A káosz után dengue-láz fenyegeti a Nemzetközösségi Játékokat

Vasárnap nyitja meg Károly brit trónörökös a Nemzetközösségi Játékokat, melynek előkészületei csaknem káoszba fulladtak: a létesítményeket alig fejezték be időre, egy gyalogoshíd leomlott, két turistára fegyveresek támadtak. A megpróbáltatásoknak még nincs vége: Új-Delhiben kitört a dengue-láz, a megnyitó biztonságát közel száz-ezren vigyázzák.

Összesen csaknem százezer rendőrt és biztonsági embert vezényeltek Új-Delhi utcáira, ahol vasárnap nyitja meg a Nemzetközösségi Játékokat Károly brit trónörökös. Az indiai főváros Nehru stadionjában tartott ceremónián fellép a Gettómilliomos című film zenéjéért Oscar-díjjal jutalmazott AR Rahman is. Közben egyre több dengue-láz megbetegedést jelentenek Delhiben - a nem megfelelő higiénés körülmények miatt az elmúlt hetekben számos kritika érte a játékok szervezőit, több ország vissza is vonta nevezését a versenyekről.

Szélsőséges csoportok támadásaitól tartva nyolcvanezer rendőr és tizenhét ezer katona őrökdi a rendre az indiai fővárosban a nyitótün-

HÍREK, CIKKEK

nepség idején. Készenlétbe helyezték a vadászrepülőket és a harci helikoptereket is. A BBC úgy értesült, hogy a koldusokat és a nyomor-
negyedek néhány lakóját elzavarták a városból, ezt azonban hivatalo-
san cáfolták.

Ötvenhárom ország hetvenegy csapatának hétezer atlétája vesz
részét a 19-ik Nemzetközösségi Játékokon, amelyet mindössze másod-
szor tartanak ázsiai országban, és amely India történelmének legna-
gyobb sportrendezvénye. Az előkészületeket azonban botrányok ár-
nyékolták be. A létesítmények közül többet az utolsó pillanatban fe-
jezték be, leomlott egy gyaloghíd, két hete pedig fegyveresek támad-
tak két turistára.

A versenyzők közül többen lemondták részvételüket, mert az atlét-
ták faluját koszosnak tartották, és féltették a biztonságukat is. A leg-
újabb félelmeket pedig a dengue-láz okozza. Eddig 3500 esetet jelen-
tettek Új-Delhiben. Heten belehaltak a szúnyogok által terjesztett
betegségbe. A verseny résztvevői közül egyelőre senki nem fertőző-
dött meg.

InfMed.hu – 2010. október 4.

Amit a fejtetűről feltétlenül tudni kell

Elég egy apró fehér szösz találni gyermekünk hajában ahhoz, hogy
kitörjön a pánik. Kétségtelen, hogy a fejtetű ellenszenves élőlény, de
ritkán veszélyes. Lássuk, mit kell tudni ahhoz, hogy kézben tarthassuk
a fejtetű-fertőzést.

A fejtetű egy apró hatlábú rovar, ami a fejbőrön és a nyakon meg-
kapaszkodva vérrel táplálkozik. Egy fejtetű körülbelül akkora, mint
egy szegámmag, és nagyon nehéz észrevenni. A tojásai, amiket ser-
kének nevezünk, a fejbőr közepén kapaszkodnak a hajszálakba, és
még nehezebb észrevenni őket.

A fejtetűesség az óvodába vagy iskolába járó kisgyermeknél a
leggyakoribb. Ebben a korban sokat játszanak együtt a gyermekek, és
sokszor használnak közös fésűt, kalapot, hajcsatot vagy hasonló kel-
léket. Azok a felnőttek, akik együtt élnek ekkora gyermekekkel,
ugyancsak jobban ki vannak téve a fertőződés veszélyének.

A fejtetű sokszor közvetlenül, fej-fej érintkezés során terjed, ami-
kor az élősködők átmászhatnak az egyik személy hajából a másikéba.
A tetvek azonban rövid ideig túlélhetnek textíliákon vagy személyes
tárgyakon, így például egy közös hajkefe is segíthet a terjedésben. A
tetű nem ugrik, és nem repül át egyik fejről a másikra.

A tetvek és a serkéék nagyon aprók, de szabad szemmel észre lehet
venni őket. A fejtetű fehér, barna vagy sötétszürke. Gyakran van a
tarkón vagy a fül mögött. A serkéék kerek vagy ovális szöszök, és erő-
sen hozzá vannak ragadva a hajszálak fejbőrhöz közeli részéhez. Ha
megpróbáljuk leszedni a serkééket, nem fog sikerülni. A legújabb ku-
tatások szerint a vizes hajban a legkönnyebb észrevenni a serkééket.

A fertőzésnek gyakran az egyetlen jele, hogy észrevesszük a serkét.
Sok gyereknek a betegség nem jár panaszokkal. Az első probléma a
viszketés lehet, ami hetekkel-hónapokkal az élősködő beköltözése
után alakul ki, és a rovarok csípése elleni allergiás reakció követke-
ménye. A gyakori vakarózás nyomán kisebesedhet a fejbőr. Azonnal
keressenek fel orvost, ha a bőr vörös, duzzadt vagy fájdalmas, a nya-
ki nyirokcsomók fájdalmassá válnak, vagy 38,5 C feletti láz alakul ki.
Ezek egy bőrfertőzés tünetei.

A fejtetűesség nem múlik el magától, nekünk kell tenni a problé-
ma megoldása érdekében. Beszéljen háziorvosával, aki megerősíti a
diagnózist. Figyelmeztesse az óvodát vagy iskolát, hogy a többi gyer-
meket is leellenőrizhessék. Vizsgálja meg a család többi tagjának fe-
jét is. Kezeljenek mindenkit egyszerre.

A patikában lehet kapni fejtetű-ölő hatással bíró sampont. A ké-
szítmény biztonságosnak tekinthető, ha szigorúan betartják a haszná-
lati utasítást, ezért különösen figyeljen arra, hogy mennyi ideig tart-
son a haj kezelése, és hogyan kell utána haját mosni. Utána egy-két
napig ne mosson haját. Érdemes még egy kezelést végezni, amikor a
tojások már kikeltek, de az új ízeltlábúak még nem petézték. Ha két
kezelés nem elég, keresse fel háziorvosukat.

A helyi kezelés egy alternatívája a finom fogazatú fésű. Már az
ókori egyiptomiak is használták ezt a módszert: a speciális fésűnek
elég finom a fogazata ahhoz, hogy kiszedje a serkééket a hajból. A hát-
ránya az, hogy rengeteg időre és türelemre van szükség ahhoz, hogy
gyermekünk hajából az utolsó tetvet is kifésüljük. Alapos munkával
azonban elkerülhető a gyógyszeres sampon használata, de kétsége-
len, hogy a két módszer egymással kombinálva a leghatékonyabb.

Néhány szülő esküszik arra, hogy a majonéz, a fehér ecet és a tea-
faolaj hatékony természetes gyógyszer fejtetű ellen. A majonézt vas-
tagon kell a fejre kenni, és egy éjszakán át a hajon hagyni, úszósapka
alatt. Az ecet állítólag feloldja a ragasztót, amivel a serkéék a hajszá-
lakhoz rögzülnek. Bár tudományosan nem bizonyított módszerekről
van szó, a szakemberek szerint ki lehet próbálni őket, bajt nem oko-
znak.

A fejtetű nem marad életben sokáig az ágyneműben, mégis érde-
mes kimosni a kezeléssel egy időben, az elmúlt 48 órában viselt ru-
hákkal együtt. Sokszor javasolják a plüssállatok kimosását is, de a
szakemberek szerint ez nem szükséges: elég 20 percig forró vízben áz-
tatni a játékokat, hogy az ízeltlábúak elpusztuljanak.

Ha a tetűt iskolában fedezik fel, lehet, hogy hazaküldik a gyerme-
ket. A kezelés után a halott tojások megmaradnak a hajban. Néhány
helyen az az elv, hogy a tojásokat is el kell távolítani a hajból, mielőtt
a gyermek visszatér az iskolába, bár az orvostudomány szerint már az
első kezelés után elmúlik a fertőzésveszély.

A fejtetű nem a szegényebb rétegek betegsége, és nem függ össze
a tisztálkodással sem. A rovarok víz alatt akár hat órán át is képesek
életben maradni, ezért a fürdés nem véd ellenük. A jó hír csak az,
hogy a fejtetű nem hordoz fertőző betegséget.

Nehéz védekezni a fejtetű ellen. A gyerekek játszanak, és össze-
dugják a fejüket, kicserélik a hajcsatjaikat. A legjobb védelem, hogy
rendszeresen átvizsgáljuk a gyerekek haját, hogy hamar elejét vegyük
a fertőzésnek. Az azonnali kezelés segít megelőzni, hogy a család töb-
bi tagjánál is megjelenjen a fertőzés.

Népszabadság – 2010. október 11.

Poloskák lepik el Amerikát

Az Egyesült Államok büszke rá, hogy soha nem szállták meg orszá-
gát - de ez csak az ágyi poloskák és a bűzbogarak inváziójáig volt igaz.

Nincsen szó újabb Watergate botrányról: a telepített lehallgató
eszközök helyett ezúttal az azonos nevű ízeltlábúak állítanak csapdát
a gyanútlan amerikaiaknak. A rendkívül ellenálló (550 napig képes
koplalni) és szapora (negyedév alatt 10 ezer utód) ágyi poloska New
York városában például öt év alatt ötvenszeresére növelte a jelen-
létét. Tavaly csaknem 4100 többlakásos épületben észlelték, de nem
kíméli a nevezetességeket sem: a manhattani ENSZ-székházat, az
Empire State Buildinget, vagy a Bergdorf Goodman luxusruházatot
sem. Ugyanakkor az 50-es években egyszer már kiirtottnak vélt
Cimex lectularius országszerte is belopta magát a hálószobákba: egy
friss felmérés szerint ezer főregirtó vállalkozás közül 95 százalékuk-
nak volt dolga vele tavaly. Ez 70 százalékpontos növekedést jelent az
évtizedben. Lehet-e ezek után csodálkozni rajta, hogy a minap a min-
denkori első ágyi poloska csúcskonferenciáját is megrendezték Chi-
cagóban? – erről a Time hírmagazin tudósított.

Jogos a kérdés: mi magyarázza a mintegy félcentis, a szúnyoghoz
hasonló tüneteket okozó vérszívó – ezúttal szó szerint érthető – rene-
szánszát? Az ágyi poloska fő ellensége régen a DDT, a diklórdifenil-
triklóretán rovarmégreg volt, amelyet azonban környezetkárosító vol-
ta miatt Amerikában is betiltottak, évtizedekkel ezelőtt – egyébként
Magyarországhoz hasonlóan. De szakemberek szerint, ha létezne is
még a DDT, a poloska – amely itt a 90-es években tért vissza, mégpe-
dig előkelő szállodákban és üdülőhelyeken – rezisztenciát képes kifej-
leszteni ellene. A „poloskológus”-szakma is csak középtávon bízik a
megoldásban. – Ellenálló lények ezek: rovarirtóval csaknem elpusz-
títhatatlanok – állítja Michael Potter, a Kentucky-i Egyetem oktatója.
– Higgyen nekem! A következő tíz évben meglesz a csodaszer. Egy-

HÍREK, CIKKEK

szer feltalálták a tépőzárát, ami megváltoztatta a világot. Valaki ugyanígy rá fog jönni, mi a teendő az ágyi poloskával, és aztán csak egy rovar lesz a sok közül, mint a csótány vagy a darázs – nyilatkozta Phillip Cooper, a vérszívókra szakosodott Bed Bug Central elnöke, aki két kutató-entomológust is alkalmaz. Mindaddig marad a józan ésszel is megtervezhető megelőzés: ne vigyünk be lakásunkba ruhánkon, táskánkon poloskát máshonnan, például éppen szállodából. Van, aki az ágy alá helyezhető elfogótálakra, áthatolásmertesen zárt matracokra, a rovarok kiszippantására vagy pedig – horribile dictu – hordozható krematóriumban való megsemmisítésükre esküszik.

Az ágyi poloska, azon túl, hogy kellemetlen, nem igazán kórokozó. Három emberből egy észre sem veszi, hogy élősködött rajta – szúrását szúnyogcsípésnek vagy allergiás tünetnek, ürülékét penészfoltoknak nézhetjük. Sokkal látványosabban vonultak be a címeres poloskák közé tartozó bűzbogarak (Pentatomidae), amelyek inváziója felett a The New York Times a minap őrsgévtálat emlegetve kongatta meg a vészharangokat: „Arrébb ágyi poloskák – partra szálltak a bűzbogarak!” A globális határokat nem ismerő ágyi rovarokkal szemben ez utóbbi poloskák a 90-es évek végéig teljesen ismeretlenek voltak Amerikában. Ázsiából, rakományokkal együtt, véletlenül kerültek át. Az apró lények szintén nem okoznak megbetegedést, csak éppen elcsúfítják, eladhatatlanná teszik a keleti parti államok gazdálkodóinak gyümölcstermését. Amerikában hiányzik az ázsiai környezetre jellemző tápláléklánc: a Csendes-óceán túloldalán egy itt ismeretlen darázs faj ritkítja a populációt. Az amerikai agrártárca az idén a tavalyi összeg kétszeresét, 800 ezer dollárt (158 millió Ft) fordít bűzbogarakkal kapcsolatos kutatásra, de szakemberek szerint dollármilliókra lenne szükség. Próbálják elérni a kártevők magasabb kockázati besorolását is; így a farmerek hatékonyabb rovarirtó szerrel indulhatnának a csatába.

International Pest Control – 2010 szeptember/október

Döglött egér a kenyérben

Egy angol úriembert sokkolta, hogy döglött egeret fedezett fel abban a kenyércipóban, amelyet a Tesco Online-tól vásárolt, és szendvicseket szándékozott készíteni belőle a gyerekeinek. Már három-négy szeletet leszelt, amikor észrevett egy sötét tárgyat a szeletek sarkai között. „Amint közelebből is megnéztem a tárgyat, észrevettem, hogy szőrös.” – mondta Mr. Forse. A helyzet még rosszabbra fordult, miután kihívott egy környezet-egészségügyi felelőst, aki begyűjtötte a bizonyítékot, és felfedezte, hogy az egérnek hiányzott a farka. „Rozs-szul lettem, amikor elmondta, hiszen nem lehetett tudni, hogy a fark már azelőtt leesett az egérről, hogy a kenyérbe került, vagy valaki a családból megette.” – mondta Mr. Forse.

A Premier Foods nevű élelmiszergyártó céget 5.500 GBP (kb. 1,7 mFt) büntetés és 11.109 GBP (kb. 3,5 mFt) költség megfizetésére ítélte az Oxfordi Bíróság, a szabályok be nem tartása miatt.

MTI – 2010. november 9.

Patkányok mentenek életet háborús övezetekben

Piszkosak, kártékonyak, tönkreteszik a földeken a termést és betegségeket terjesztenek – általában ez a kép él az emberekben a patkányokról. A többnyire undorral emlegetett rágcsálók azonban életet is menthetnek: háborús területen felkutatják az aknákat, a laboratóriumokban pedig kiszagolják a tbc-t.

Az APOPO, egy holland szervezet ismerte fel, hogy éles szaglásuknak és könnyű idomíthatóságuknak köszönhetően az afrikai óriáspatkányok különösen hatásosak az aknamezők fegyvereinek felkutatásában. Az APOPO Morogoróban, Tanzániában kezdte meg a projekt kidolgozását és a kiképzést.

A patkányok képzése négyhetes korukban kezdődik: ekkor kezdik el hozzászoktatni az állatokat az emberekhez, hogy megszabadítsák őket természetes félelmüktől. Ezt követően a pavlovi reflex elméletének alkalmazásával a patkányoknak megtanítják, hogy egy bizonyos kattanó hangot jutalomtáplálékkal kapcsoljanak össze.

Végül a kutatók megtanítják nekik, hogy a robbanóanyag szagát megkülönböztessék más szagoktól. Ezt jelezve, majd a kattanó hangot hallva a patkány jutalomfalatban részesül: így az akna felfedezése az állat számára pozitív megerősítéssel jár.

Egy patkány trenírozása kilenc hónapig tart, de a munkának megvan a gyümölcse: míg két aknakereső ember egy nap alatt tisztít meg egy kétszáz négyzetméteres területet, ugyanazzal két patkány két óra alatt végez.

Bart Weetjens, az APOPO alapítója elmondta: a felderítés az aknák hatástalanításának legbonyolultabb, legveszélyesebb és legköltségesebb része. A patkányok azonban különösen alkalmasak erre a feladatra: jobban idomíthatók, mint a kutya, és testsúlyuk olyan kicsi, hogy nem aktiválja a robbanószerkezeteket. Mióta a patkányokkal dolgoznak, csaknem kétfélmillió négyzetméternyi területet szabadítottak meg az aknáktól Mozambikban.

Hasonló sikerrel alkalmazzák a rágcsálókat laboratóriumokban is. A kiképzett állatok tíz perc alatt végigszagolnak hetven nyálmintát, és jelzik, ha különleges szaglásuk segítségével valamilyen gyanúsra bukkannak. Dian Kuipers laboratóriumi vezető elmondása szerint szeptember óta 69 olyan eset történt, hogy a patkányok felismerték azokat a tbc-s eseteket, amelyek felett a kórház által alkalmazott egyéb vizsgálatok elsiklottak. A három évvel ezelőtt indult program kezdete óta 1500 esetben a patkányoknak volt köszönhető a betegség felismerése.

A tuberkulózis a leghalálosabb betegség a HIV-betegek körében. Tanzániában kevesebb, mint a betegek felét sikerül diagnosztizálni haláluk előtt, és minden fel nem ismert tbc-s beteg további tizenöt embert fertőz meg.

Az APOPO egy patkányadaptálási projektet is indított: magánemberek vagy társaságok támogatathatják egy-egy patkány ellátását és tanítását, miközben az örökbefogadott folyamatosan tájékoztatják védenice fejlődéséről és elért sikereiről. Weetjens elmondta: következő céljuk, hogy megtanítsák a patkányoknak a narkotikumok felkutatását, és azt, hogyan segíthetnek katasztrófák, például földrengések túlélőinek keresésében.

HVG – 2010. november 20.

Ember csípte szúnyog

A malária elleni küzdelmet nem a szúnyogok távoltartásával, hanem éppen az emberhez „édesgetésükkel” lehet megnyerni – állítja a baltimore-i John Hopkins Egyetem biológusa, Rhoel Dinglasan. Ő ugyanis a rovarokat próbálja védetté tenni a malária kórokozója, a – feltételezések szerint egykor a gorilláktól „átvett” – plasmodium nevű parazita ellen, amely a fertőzött emberből kiszívott vérről kerül a szúnyog szervezetébe. Itt a bélben található receptorokra kapcsolódva fejlődik ki, és innen jut a nyálmirigybe, majd egy újabb csípéskor a még nem fertőzött áldozat véráramába. A szúnyogok bélreceptorait rájuk kapcsolt antitestek segítségével tennék „láthatatlanná” a paraziták számára, hogy azok gazdaszervezet híján ott elpusztuljanak. Dinglasan ötlete, hogy a rovarok az előzőleg beoltott emberekből szívják magukba a vakcinával együtt beadott antitestet. A technika rágcsálókon már sikeresen vizsgázott, az emberi kísérletek 2012 körül kezdődhetnek. Ha beválik, azt is meg kell oldani, hogy az antitest nagy mennyiségben, állandó minőségben, olcsón előállítható legyen a legfertőzöttebb helyeken – elsősorban Afrikában, ahol az évi egymillió maláriás haláleset 90 százaléka történik. Alternatív módszerekre azért van szükség, mert a parazita egyre inkább antibiotikum-rezisztenssé válik.

TISZTELT LEENDŐ HIRDETŐNK!

2011-ben is változatlan áron várjuk hirdetéseiket újságunkban történő megjelentetésére, fekete-fehér és színes nyomtatásban is. Érdeklődésük esetén készséggel állunk rendelkezésükre az alábbi elérhetőségek bármelyikén:

Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége

Ügyintéző: Németh Mária

1107 Budapest, Szállás u. 6. - Tel.: 06-1- 432-0402, Fax: 06-1- 432-0401

E-mail: igazgato@babolna-bio.com

Tájékoztatásul közöljük hirdetési árainkat (az árak ÁFA nélkül értendők):

Fekete-fehér:

Hátsó borító, A4-es:	80.000 Ft
Belső oldal, A4-es:	60.000 Ft
Fél oldal:	42.000 Ft
Negyed oldal:	24.000 Ft

Színes:

Hátsó borító, A4-es:	110.000 Ft
Belső oldal, A4-es:	80.000 Ft
Fél oldal:	50.000 Ft
Negyed oldal:	30.000 Ft

Várjuk szíves megrendelésüket!

MaKOSZ Titkárság

TAGDÍJ EMELÉS

Tisztelt MaKOSZ Tagok!

A Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége 2010. január 28-án tartott Választmányi Ülésén elfogadta a tagdíjak 30 %-os emelését, amelyet egyrészt a CEPA tagdíj emelkedése, másrészt az a tény indokolt, hogy 17 éve nem emeltük tagdíjainkat. Ennek megfelelően 2011. január 1-jétől a 30 %-kal megemelt tagdíjak a következők szerint alakulnak:

50.000,- eFt árbevétel felett	100.000,- helyett 120.000,- Ft/év
25.000–50.000 eFt árbevétel között	70.000,- helyett 84.000,- Ft/év
10.000–25.000 eFt árbevétel között	40.000,- helyett 48.000,- Ft/év
5.000–10.000 eFt árbevétel között	20.000,- helyett 24.000,- Ft/év
5.000 eFt árbevétel alatt	12.000,- helyett 15.000,- Ft/év
Melléktevékenységű egyéni tagoknak	6.000,- helyett 8.000,- Ft/év
Vállalkozást nem folyt. egyéni tagoknak	3.000,- helyett 4.000,- Ft/év

Az emelt összegű tagdíjról mindenkit egyénileg is értesíteni fogunk. Mint fentebb olvasható, 1993. évi megalakulásunk óta nem emeltünk tagdíjat, ám erre most rá vagyunk kényszerülve. Reméljük, hogy ezt tagjaink megértik, és ez nem fog akadályt jelenteni abban, hogy továbbra is aktívan részt vegyenek a Szövetség munkájában.

MaKOSZ Titkárság

Újabb nemzetközi konferencia a MaKOSZ rendezésében

Örömmel tudatjuk a kedves Olvasóval, Tagjainkkal és mindenki-vel, aki szakmánk iránt érdeklődik, hogy a Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége 2011-ben ismét rangos nemzetközi konferenciát szervez Budapesten. Mint ismeretes, 1995-ben a CEPA Közgyűlését (Budapest), 1999-ben a Nemzetközi BudaPest Konferenciát és Kiállítását, 2005-ben az 5. Európai Gerinces Kártevőmentesítési Konferenciát, (SEVPMC - Budapest), 2008-ban a 6. Városi Kártevők Nemzetközi Konferenciáját, (6ICUP – Budapest), 2010-ben pedig az EUROPEST-et (Budapest) bonyolítottuk le, a külföldi résztvevőktől kapott igen pozitív visszajelzésekkel.

Idén ősszel az Európai Szúnyogirtó Szövetség (European Mosquito Control Association – EMCA) keresett meg bennünket a kérdéssel, felvállalnánk-e jövő évi konferenciájuk megszervezését. A MaKOSZ Választmányával folytatott rövid konzultációt követően igent mondtunk. Az EMCA európai szakembereket és szakértőket tömörít annak érdekében, hogy megerősítse az együttműködést a szúnyogirtás technikai és működési szempontjai között. A Szövetség 2000 márciusában, Waldsee-ben (Németország) jött létre, és Strasbourg-ban jegyezték be, non-profit szervezetként.

Kérünk minden érdeklődőt, hogy 2011. évi naptárába már most jegyezze be ezt a dátumot: szeptember 12-15. A rendezvény szervezéséről folyamatosan tájékoztatást adunk, a honlap pedig (lásd kép) terveink szerint januártól fog működni.

MaKOSZ Titkárság

RENDEZVÉNYNAPTÁR

2011. FEBRUÁR 7-9. **IMED – International Meeting on Emerging Diseases and Surveillance**
Bécs, Ausztria
Web: <http://imed.isid.org/>
2011. március 24-26. **XI. International Jena Symposium on Tick-borne Diseases**
Weimar, Németország
Web: www.tbd-symposium.com/Pages_public/ijstd_sym.aspx
2011. április 6-7. **PESTEX**
London, ExCel, U.K.
Web: www.pestex.org/
2011. május 18-20. **ConExPest**
Krakkó, Lengyelország
www.conexpest.pl/hu/conexpest.html
2011. május 18-20. **EUROPEST**
Krakkó, Lengyelország
2011. augusztus 28-
szeptember 2. **7. Ticks and Tick-borne Pathogens Conference**
Zaragoza, Spanyolország
Web: www.unizar.es/ttp7/Sitio_web/Main.html
2011. szeptember 12-15. **European Mosquito Control Association's Workshop**
Hotel Hélia, Budapest 1133, Kárpát u. 62-64.

VÁRJA ÖNT A SZINDBÁD WELLNESS HOTEL***!

AZ ÁRNYAS FÁK ÖLELÉSÉBEN
ÁLLÓ SZÁLLODA IGAZI
PARADICSOM A FELHŐTLEN
KIKAPCSOLÓDÁST, NYUGALMAT
ÉS FELFRISSÜLÉST KERESŐK
SZÁMÁRA BALATONSZEMESÉN.

VEGYE IGÉNYBE SZOLGÁLTATÁSAINKAT
**MAKOSZ TAGKÉNT AKÁR 50%
KEDVEZMÉNNYEL!**

KARÁCSONYI CSOMAG GYERTYAFÉNYES
VACSORÁVAL: **29.900 FT/FŐ** HELYETT
18.750 FT/FŐ-TŐL

TÉLI SZÜNET CSOMAG AJÁNDÉK
MASSZÁZSOKKAL: **27.000 FT/FŐ** HELYETT
18.100 FT/FŐ-TŐL

SZILVESZTERI CSOMAG GÁLAVACSORÁVAL,
SZTÁR FELLÉPŐKKEL - TÓTH GABI ÉS A UNIQUE:
69.900 FT/FŐ HELYETT **46.450 FT/FŐ-TŐL**

ÁRAINK 3 NAP / 2 ÉJSZAKÁS IDŐTARTAMRA VONATKOZNAK.

TEKINTSE MEG RÉSZLETES AJÁNLATAINKAT A WWW.SZINDBADHOTEL.HU OLDALON ÉS FOGLAJON MÉG MA!

SZINDBÁD WELLNESS HOTEL***
8636 BALATONSZEMES, ÁRNYAS FASOR 1.
TEL.: (06-84) 361-071
E-MAIL: ERTEKESITES@SZINDBAD.HU

SZINDBÁD WELLNESS HOTEL

Nyelvtanulás külföldön!

Ízelítő a Master Travel ajánlataiból. 8 nyelv 20 országban.

Mastertravel

Angol, arab, német, olasz, francia, spanyol, kínai, orosz nyelvtanfolyamok, általános, üzleti, felnőtt és junior kurzusok Máltától Ausztráliáig. Folyamatos akciók és kedvezmények. További információ: +36 1 310 7235, travel@mastertravel.hu, www.mastertravel.hu

A Master Travel és a Szindbád Wellness Hotel a Confhotel Csoport tagja.

Kedves Olvasóink!

*Az év vége alkalmával szeretnénk megköszönni Önöknek, hogy
idén is olvasóink/előfizetőink voltak.
Reméljük, újságunk segítséget nyújt Önöknek az újdonságok
megismerésében, és ezáltal a kártevőirtó szakma
hatékonyabb gyakorlásában.*

*A Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége Választmánya
minden kedves Tagjának, Olvasójának valamint családjaiknak
nagyon boldog, békés Karácsonyt,
sikerekben, egészségben gazdag új esztendőtt kíván!*